...М ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

...УРЯТ ҮНЭН

...СС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Совет орган

№ 15 (9769) | 1962 оной январиин 18, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ХАМАГ АНХАРАЛАА— ХОНИШОДОЙ БРИГАДАДА

Эндэл хонин ажал хүгжөөхэ асуудал шиидхэгдэжэ байна

ТРАКТОРНУУДЫЕ ТҮРГӨӨР, ...ШАНАРТАЙГААР ЗАҺАБАРИЛХА

...о тарянай ажахы ...удөө ажахые улам ...нь хүгжөөхэ гол ...һуури мүн болоно. ... колхоз, совхозууд ...ин газарайнгаа гек...һөө оροоһо таряа, ... ургамалнуудые ...ехээр абаад, гарга...ар хээд байгаа һаа, ...энтэй мяха, һү, ноо...он бусад продукт... элбэг дэлбэгээр ...айна ха юм. **«Ороо...а бүри ехээр абадаг ...аамнай, мал ажал ...э асуудалшье улам ...эр шиидхэгдэхэ бай...оһо таряа, мяха, һү ... асуудалые нэгэн ... гэжэ тоолонобди. ...асуудалнууд таһар... холбоотой нэгэн ... зүйл гэжэ ха...а, суг хамта шиид...ёһотой»** гэжэ Н. С. ... КПСС-эй XXII ...ээрэ хэлээ һэн.

...ө жэлдэ республи... таряашад, механи...уд горьтойхон зо...удые шиидхэхэ бай...рилгын талмайе зү...хубаарилан ашагла...дөө ажахын ургамал... ургаса нилээд дээ...хын тула эрдэм ...й туйлалтанууд бо...рүүшүүлэй дүй дүр...үргэнөөр хэрэглэжэ, ...рондоо 5 миллион ...ооһо таряа худалда...лдаа эдюулхэ шэмэтэ ... бардамаар хүряа...аха гэһэн зорилго тэ... урдаа табинхай. ...ээ гадна, 1962 ондо ...лика доторнай 30-...нган гектар шэнэ га...халагдаха байна.

...бүгэдэ ...эхин түрүүн ...о техникын ашаар, ...ар бэрхэ механиза...дай хүсэл оролдол...бэелүүлэгдэхэ жэшээ...шарынь гэбэл, манай ...тараалан эрхилхэ хү...и бүрин оньһожоруу...хай шахуу байна. Тиимэһээ хабарай ...ада колхоз, совхо...ашина, техникээ хэр ... бэлдэнэб, тэрээн... саашанхи амжалта ...эб дулдыдаха юм. ...публикын колхоз, сов...та трактор, хүдөө ...и машинанууд бүхы ... ехэ нобшоор, хайша ...эр заһабарилагда... гэжэ сэхэ тэмдэглэл...айна. Хамта дээрээ ...аад трактор заһаба...даха ёһотой байһан ...ая болотор оройдоол ... хүрэхэтэй хүрэхэгүй ...р заһабариһаа га... Илангаяа Бичурын, ...йн, Мухаршэбэрэй, ...н аймагай колхозууд, ...йн, «Комсомольский», ...гын, Бичурын совхо...ехэ гээгдэлдэ орожо, ...ө холо дүүргээгүй ...ар. Гэхэ зуура трак...хүдөө ажахын бусад ...нануудые заһабарил...илээгүй гү, али һаял ...арилжа эхилһэн ажа...д олон бии. Нэн тү... Бичурын аймагай Ждановай, Калининай нэрэмжэтэ, «Победа», Мухаршэбэрэй «Знамя Ленина», Заиграйн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд тэдэнэй тоодо оролсоно. «Саг үшөө эртэ, тарилгын эхилтэр үрдигдэхэ» гэһэн эдэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй баримталдаг «теорие» эрид буруушаажа, партийна ёһоор сэгнэлтэ үгэлтэй. Сожоошье татадаггүй хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр ажахы яашье хохидолдо орохо ёһогүй.

Машина, техникэ заһабарилха үедэ мүн лэ ондоошье дутагдалнууд үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Бичурын совхоздо 97 трактор бии. Тэдэнэй миил 14 тракторынь заһабарилагданхай. Иимэ олон трактортай байбашье, эндэхид заһабариһаа гараһан 7 трактораа малай тэжээл шэрэхэ хүдэлмэридэ хэрэглэжэ байха юм. Иимэ эрхэ эндэхидтэ хэн үгөө гээшэб? Хүдөө ажахын техникэдэ эзэн бусаар хандаха, тэрэнние иимэ бүдүүлиг янзаар ашаглаха ябадалда партиин обкомой һаяхан болоһон бюро шанга сэгнэлтэ үгөөд, трактор болон бусад машинануудые саг соонь эрхим шанартайгаар заһабарилжа дүүргэхэ шухала гэжэ тэмдэглээ.

Мүнөө тракторнуудые түргөөр, графигай ёһоор заһабарилхын хажуугаар тэрэнэй шанарта онсо анхарал хандуулмаар байна. Юуб гэхэдэ, поли дээрэ гараад тракторнуудай уданшьегүй эбдэрхэ ушар нёдондо али олон үзэгдөө һэн. Заһабарилгын шанарта илангаяа колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд мүнөөшье ёһотой анхарал хандуулнагүй. Тусхайлбал, Заиграйн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз заһабарилгын шухала хэрэгтэй түхеэрэлгэгүй, техническэ бэрхэ мэргэжэлтэдгүй аад, тракторнуудаа нютаг дээрээ заһабарилха түсэбтэй. Энэ хадаа тон буруу, ямаршье туһагүй хэрэг гээшэ. «Сельхозтехника» гэжэ республикын нэгэдэлэй аймагуудтахи мастерскойнуудта тракторнуудые заһабарилбал, түргөөршье, илангаяа һайн шанартайгааршье бэлэн болгогдохо ха юм.

Тракторнуудай заһабарилгые удааруулжа болохогүй. Тиимэһээ ажахы бүхэндэ табигдаһан тусхай графигай ёһоор заһабарихэгдэхэ ёһотой. Энэ асуудалда партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд үдэр бүриин анхарал хандуулжа, бодото туһаламжа хүргэхэ, социалис мүрысөөндэ бүхы механизаторнуудые хабаадуулха уялгатай.

СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада бэлэдхэл

Бурят орон доторнай һунгалтада бэлэдхэл үдэрһөө үдэртэ улам үргэдэжэ байна.

СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха Дүримэй 39-дэхи, 40-дэхи статьянуудай үндэһөөр Национальностьнуудай Советтэ һунгаха Бурядай АССР-эй һунгуулиин комиссида арадай эрхим хүбүүд, басагад дэбжүүлэгдэбэ.

Кабанскын совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад совхозойнгоо эрхим шубуушан **Агафья Ефимовна Третьяковае** энэ комиссида дэбжүүлээ. Гусиноозерскын шахтернууд хамтынгаа суглаан дээрэ коммунис ажалай бригадын бригадир **Харитон Дмитриевич Кусраевай** нэрые дурдаһан байна. Республикын ДОСААФ-эй комитедэй президиумэй зүгһөө Бурядай АССР-эй облвоенком нүхэр **Будажабэ Федор Тогочеевич** тус комиссида нэгэн дуугаар эльгээгдэбэ.

Советскэ районой коммунистическэ партийна организациин зүгһөө республикын һунгуулиин комиссида КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **Митыпов Цыремпил Цыдыпович** дэбжүүлэгдэһэн байна. Улан-Удын больницын коллектив өөһэдынгөө зүгһөө эрхим врач **Атутова Ульяна Родионовнае** дэбжүүлээ. Үсэгэлдэр Улан-Удэ станциин хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай хамтын суглаан боложо, коммунис ажалай ударник, ахалагша стрелочник **Мария Мироновна Зябликовае** нэгэн дуугаар дэбжүүлхэ гэжэ тогтообо.

Һунгалтын урда тээхи эдэ суглаанууд ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрһэн байна.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Нүхэр Т. В. Поляковае Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, партийна аппарадта үни удаан, һайнаар хүдэлһыень хараада абажа, нүхэр **Полякова** Татьяна Васильевнае—КПСС-эй Бурядай обкомой лекторые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. ЗАВГОРОДНЯЯ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1962 оной январиин 15.

Эзэн ёһоор хандахада...

ҮНГЭРҺЭН жэлэй эхеэр манай хонишодой бригада ажахын тоосоондо ороо һэн. Мүнөө түрүүшын жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүн гаргаад, байгша ондо бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэжэ байнабди.

Ажахын тоосоон—хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ, ниитын ажахые хүгжөөхэ ёһотойл түлхюур гэжэ бидэнэр һайн мэдэрбэбди. Энэ шэнэ аргаар хүдэлжэ байхадаа бригадымнай гэшүүд бүхэн шадаал һаа гаргаша багатайгаар ехэ нооһо, мяха абахын түлөө тэмсэнэ. 1961 ондо нооһо, мяха абаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ, 11.864 түхэриг сэбэр олзо оруулаабди. Олзо доходой һайнаар абтахада ажалай түлөөһэншье эрид дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, нёдондо хонишон бүхэнэй һарын түлөөһэн 74—78 түхэриг болоо һэн. Бүхы хүдэлмэреэ имагтал өөһэдынгөө хүсөөр хээбди. Хабартаа 80 гектар газарта тэжээлэй ургамалнуудые тарижа, 1507 центнер үбһэ бэлэдхээд, намартаа хото хорёонуудаа һайнаар заһабарилһан байнабди.

Ажалай шэнэ онол арга зүбөөр хэрэглэжэ шадаһан манай бригада 1962 ондо урдаа бүри ехэ хараа түсэб табяа. Хонин бүриһөө 2,8 килограмм нооһо хайшалха, 1600 хурьга абаха түсэбтэйбди. Ерэхэ үбэлжэлгэдэ хонидоо бүдүүн, шэмэтэ тэжээлээр, мүн ороохо тараанай зүйлөөр гүйсэд хангахын тулада хабартаа кукуруза, овёс тариха, зундаа 4000 центнер үбһэ бэлэдхэхэ зорилготойбди. Эдэ бүхы хүдэлмэри имагтал өөһэдынгөө хүсөөр дүүргэхэ байнабди.

Мүнөө жэлэй эхинһээ хойшо хонишоднай урдаа табиһан зорилгонуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө эрид шангаар тэмсэжэ захаланхай. Тэжээлэй дутамагшье һаа, үбэлжэлгээ эмхитэйгээр, гарза хоролтогүйгөөр үнгэргэхэбди. Мүнөө үедэ жэлэймнай эгээл харюусалгатай хүдэлмэри—шэнэ түл абалга эхилэнхэй. Түл абалгада муу бэшэ бэлдэгдээ гэхэдэ болохо. Эхэ хонин бүриһөө хурьга абаха зорилго урдаа табяад, үнгэрэгшэ намар хонидоо бултыень искусственна аргаар урэжүүлээ һэмди. Энэ ехэ харюусалгатай хүдэлмэреэ хонишоднай өөһэдөө бүтээһэн байха. Байгша ондо түл абаха түсэбөө лаб дүүргэхэбди гэжэ найдахаар.

Зуун эхэ хонин бүриһөө 100-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ гэһэн Үдын совхозой хонишон Д.-Х. Лубсановагай даадаг бригадынхидай үүсхэл, уряае бүримүһэн дэмжэнэбди. Үрэжүүлгэ хэгдэһэнэй ёһоор бүхы хурьгаднай хоёр һарын туршада гэхэ гү, али гол түлэб январиин 20-һоо мартын 20 болотор булта абтаха юм. Энэ халуун хаһа сагта бригадымнай 12 хонишод саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ, тус тустаа 130—140 хурьга абажа түлжүүлхэнь.

Бүхы хурьгадаа һайнаар абажа, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлхын тулада һайн тэжээл, хони, хурьгадай дулаан, һаруул, хуурай байра хэрэгтэй гэжэ һайн мэдэнэбди. Энээнние хараадаа абажа, хурьгалха хонидой 3 отарын байрануудые түгэс бэлэн болгообди. Булта байрануудынай хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхээр түхеэрэгдэнхэй. Энэ хүдэлмэрие бидэ ахалагша хонишон Анатолий Хобраковтой хэһэн байнабди. Хонишод урдынхидал «байрануудыемнай бэлдэжэ үгэгты» гээд һанаа амархан һууже байха аргагүй болоо ха юм.

Хонидой олоороо хурьгалха үедэ тэдэнние һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха гээшэ ажахын тон шухала хэрэг болоно. Һаяар хурьгалха болоһон хонидоо илгажа, бүлэг бүлэгөөрнь эдеэлүүлжэ харууһалнабди. Иимэ хонидто һайн шанартай үбһэнһөө гадна, ороохо тараанай зүйл үгтэдэг. Тэдэнэймнай хүсэ шадалынь хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн гэжэ тэмдэглэлтэй.

Түл абалгын харюусалгатай хаһа сагай болобошье, саашанхи хүдэлмэриингөө үндэһэ һуури табиха хэмжээ-ябуулгануудаа орхиногүйбди. Бригадынгаа мэдэлдэ абаһан газарай гектар бүриһөө эрхэбэшэ һайн ургаса абаха гэжэ шиидэһэн хойноо тараалан, сабшалан дээрээ наг шэбхэ гаргажа захалаабди.

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай хонишод ажахын тоосоондо орожо, ажалай эмхидхэлэй шэнэ арга олоод байхадаа, долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ урдаа табиһан хараа түсэбүүдээ амжалтатайгаар бэелүүлхэбди гэжэ найданабди.

М. Толстихин, Курумканай совхозой ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригадын бригадир.

Баргажан.

Тобшохоноор...

* **Бичурын Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1962 ондо хүдөө ажахын продукт нуудые бүри ехээр абаха зорилго урдаа табинхай. Хэрбээ нёдондо 5400 центнер һү һааһан байбал, тэрээнээ байгша ондо 8500 центнертэ хүргэхэ юм. Мяха абалгаяа мүн лэ 600 центнерээр, нооһо—34 центнерээр дээшэлүүлхэ уялгатай.**

В. Цыдыпов.

* **Үхэрэй мяха ехээр абахын зорилгоор XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо (Закамен) 715 үхэртэй ажахын тоосоондо ороһон бригада эмхидхэгдээ. Энэ бригадые коммунист Ш. Норбоев хүтэлбэрилдэг. Бригадада 300 га сабшалан, 100 га тараалан даалгагданхай. Жэл хүдэлөөд байхадаа тэдэнэр 38 мянган түхэригэй олзо оруулаа.**

Г. Тугутов.

Үргэн уужам Бурят нютагтаа үнинэй суурхаһан бэрхэ хонишон Цынгэ Буянтуевай өөрынь, мүн тэрэнэй даадаг бригадын гэшүүдэй баатарлиг, шэн зоригто ажалай алдар соло бүхы Совет орон доторнай зэдэлээ.

Тус бригадын эдэбхитэй шударгы зарим нүхэдтэй танилсагты. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): КИМ МАХАНЧЕЕВ. Энэ хүбүүн дээдэ мэргэжэлтэй ветврач аад, мүнөө өөрынгөө һайн һайхан сэдьхэлэй уряагаар эндэ ерэжэ, бригадир Буянтуев Цэнгын «баруун гар» болоод хүдэлжэ байна. Энэнь тон һайшаалтай. Иимэ мэргэжэлтэн бригадада али тухай ехэ туһа хүргэхэ гээшэб?

2. Дээдэ гарай хонишон ДҮГБЭ БАЗАРСАДУЕВАШЬЕ хонин ажалда хорёод шахуу жэлдэ хүдэлжэ, хони харууһалха, хурьга абажа түлжүүлхэ бүхы хүдэлмэрие арбан хуругандаал мэдэхэ.

Энэ бригадын ажал, амжалта тухай мүноодэрэй газетын 3-дахи нюурта уншагты

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

ОТАРАНУУДАА ТОМОДХООБДИ

Үдын совхозой (Хори) ажахын тоосоондо ороһон Димит-Ханда Лубсановагай даадаг хонишодой бригадынхид үбэлэй үедэ түл абалгые эрхим һайнаар үнгэргэхэ, хонин бүриһөө хурьга абаха гэһэн һайн һайхан үүсхэл гаргаа. Энээнние манай Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхозой хонишод халуунаар дэмжэнэ.

Мүнөө хонишодто эгээн харюусалгатай үень ерэбэ гээшэ. Ушар иимэһээ үдэр һүниие илгадгүй ажаллажа, хурьгадаа гарза хохидолдо оруулангүй абаха, үбэлэй хүйтэниие эмхитэйгээр дабаха хэрэг хонишодойл гарта.

Түрэл партиингаа XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр, партиин шэнэ Программаар зоригжон, совхозоймнай хонишод мүнөө жэлдэ хонин һүрэгэйнгөө тоо толгойе **37 мянгада хүргэхэ** гэһэн зорилготой.

Нёдондо хонишодой бүхы бригаданууд ажахын тоосоондо оробошье, хуушанайхяараал жэжэ божо отаранууд зандаа, үргэн Түгэнын тала дайдаар эндэ тэндэ таруу һуудалтай байгаа. Тиимэһээ тараалангай 100 га бүриһөө 75 центнер, элүүриин бусад газарай 100 га бүхэнһөө 16 центнер мяха абаха зорилго һаяар бэелүүлхэнь бэрхэтэй һэн.

Үнгэрһэн жэлэйнгээ алдуу эндүүһээ һургаал абажа, байгша онһоо эхилжэ отарануудынай томодхогдожо, оньһожоруулагдаһан, комплексно бригаданууд болоо. Жэшээнь, томодхогдоһон манай бригадые абаад харая. Хэдэн отаранууд хамтаржа, бүхыдөө 4764 хонитой оньһожоруулагдаһан бригада болоод, Түгэнын эхин—Олон Шэбэр гэжэ бэлшээри һайнтай нютагта һууринжаабди. Хонин һүрэгтэмнай 2015 эхэ хонид, 2219 эрэ хурьгад, 530 хуса бии юм. Бригадамнай 17 хүнһөө бүридэнэ. Манда 2753 га газар, тэрэ тоодо 216 га тараалан, 137 га сабшалан, 2400 га бэлшээри үгтэнхэй. Эндэһээ өөһэдынгөө хүсөөр 6100 центнер бүдүүн тэжээл, 4800 центнер силос бэлдэхэбди. Эдэ бүхы хүдэлмэреэ хэхын тула «ДТ-54» трактор, тракторай косилка, тармуур, 10 морин, бусад зэр зэмсэг даалгагдажа үгтэнхэй.

Мүнөө жэлэй январь, февраль, март һарануудта **хонин бүриһөө хурьга абаха** гэхэ гү, али бүхыдөө 1854 толгой шэнэ түл түлжүүлхэбди. Мүнөө 300-гаад гаран хурьган абтаад байна.

Үйлэдбэриимнай түсэб иимээр хараалагданхай: **хонин бүриһөө 3,2 килограмм нооһо** хайшалжа, бүхыдөө 144 центнер һайн шанартай нарин, нарибтар нооһо гүрэндэ худалдаад, 575.800 түхэриг олзо оруулхабди. Мүн 916 центнерээр хонидойнгоо шэгнүүр нэмээжэ, 52155 түхэриг олзо абтаха. Тиигэжэ манай хонишодой бригада 109 мянга 600 түхэригэй олзо оруулха хүсэлтэй. Бүхы гаргаша (салин хүлһэнтэеэ хамта) 57900 түхэригэй болохо. Тэрэ тоодо салин хүлһэндэ 29185 түхэриг.

Энэ жэлэй үбэлжэлгые айлтагүйгөөр дабаха тэжээл бэлдэгдэнхэй, түл абаха байра түгэс бэлэн болонхой.

Б. Будажапов—ахалагша хонишон, **Б. Нимаева, Д. Гомбожапов, Г. Очиров, Д. Бимбаев, Ч. Дармаев**, бригадын гэшүүд.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Нүхэр О. А. Борисовые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудта үни удаан, һайнаар хүдэлһыень хараада абажа, нүхэр **Борисов** Очир Аюшеевичые—Хүдөө ажахын продуктнуудые худалдан абаха Хориин аймагтахи гүрэнэй главна инспекторые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. ЗАВГОРОДНЯЯ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1962 оной январиин 15.

... АССР-эй Верховно ... Президиумэй Указ

...М. М. Хабаловые ...АССР-эй Верховно ...Президиумэй ...лэлэй грамотаар ...агнаха тухай

...р 50 наһа гүйсэһэн...дашарамдуулан, пар...советскэ органуудта ..., һайнаар хүдэлһы...ада абажа, нүхэр ...Михаил Михайлови...Бурядай АССР-эй Ху...найманай министрые ...АССР-эй Верховно ...Президиумэй **Хүндэ...** шагнаха.

...АССР-эй Верховно ...Советэй Президиумэй ...орлогшо ...ЗАВГОРОДНЯЯ.

...АССР-эй Верховно ...Президиумэй ...Ч. ДОРЖИЕВ.

...Советүүдэй байшан. ...январиин 15.

Польшын хүдэлмэришэнэй партиин хорин жэлэй ойн хүндэлэлдэ

МОСКВА, январиин 16. (ТАСС). Польшын болон бүхы уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэхи гайхамшагта ушарые — Польшын хүдэлмэришэнэй партиин хорин жэлэй ойе совет арад тэмдэглэбэ. Марксизм-ленинизмын институдай, Ниитын наукануудай академиин, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна дээдэ һургуулиин нэгэдэмэл научна сесси мүнөөдэр Москвада, партийна дээдэ һургуулиин ленинскэ аудитори соо болоо.

КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай директор академик П. Н. Поспелов сессиие нээхэдээ үгэ хэлээ. Удаань Польшын Арадай Республикаһаа Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Б. Ящук үгэ хэлэһэн байна. «Польшын хүдэлмэришэнэй партиин байгуулагдаһаар 20 жэлэй ой» гэһэн элидхэл доцент В. Т. Фомин хээ.

Эхилын саанаһаа

ҺҮЛШЫН МЭДЭЭСЭЛ

А. И. Микоян Малиин Республика орохоёо мордобо

АККРА, январиин 16. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн А. И. Микоян, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд Ганын Республикада аяншалгаяа дүүргээд, Малиин Республикын ниислэл Бамако город орохоёо мүнөөдэр Аккраһаа ниидэн гараа.

Малиин президент Модибо Кейта гэгшын уряалаар А. И. Микоян Малиин Республика хани ёһоор аяншалха байна.

А. И. Микоян Малиин Республикада ерэбэ

БАМАКО, январиин 16. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн А. И. Микоян Малиин Республикын правительствын уряалаар мүнөөдэр Бамакодо ерээ.

Герман Титов Индонезидэ аяншалһаар

ДЖАКАРТА, январиин 16. (ТАСС). Советскэ космонавт Г. Титов гэгээрэлэй болон культурын министр Прийоно, советскэ элшэн сайд Н. А. Михайлов гэгшэдтэй хамта «ИЛ-18» самолёдоор хоёр часай турша соо 1300 километртэ ниидэжэ, Джакартаһаа Медан — Хойто Суматрын томо городто ерээ. Эндэхи хүн зон совет баатарые мүн лэ хани халуунаар угтаа. Советскэ космонавтые залуушуул илангаяа хани халуунаар угтаа. Аэродромһоо губернаторай байра хүрэтэрхи зам дээрэ эдир залуу хүбүүд басагад олоороо гаража, хүндэтэ айлшаниие нэрьесэ альга ташан угтадаг байгаа.

Үдын хойно губернаторай ордоной үмэнэхи үргэн ехэ ногоон талмай дээрэ хүн зон олоороо суглараа. 10 гара мянган хүн, олонхидынь студентнүүд болон һургуулиин үхибүүд, түүхэтэ ниидэлгэ тухай залуу космонавтын хөөрэһэн хөөрөөе угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

Үдэшэнь губернатор уулзалга хэжэ, совет айлшаниие ехээр хүндэлһэн байна. Суматрын эгээн холын районуудай хүтэлбэрилэгшэд уулзалга дээрэ байлсаа. Суматрын хүтэлбэрилэгшэд Г. С. Титовто дурасхаалта бэлэгүүдые баряа. Тэрэ һүниндөө космонавт Джакартада бусажа ерээ.

Советскэ космонавтын ерэхые рангунайхид хүлеэнэ

РАНГУН, январиин 16. (ТАСС). Бирмын ниислэлэй хүн зон советскэ космонавт Г. Титовые угтаха бэлэдхэл хэнэ. Рангунай үйлсэнүүдээр космонавтын портредүүдээр шэмэглэгдэһэн тусхай машинанууд гүйлдэнэ. «Советскэ космонавт үглөөдэр манайда ерэхэнь. Титовто амар мэндэ» гэһэн гоё һайхан транспарантнууд хаа хаанагүй харагдана. Замбуулинай баатарай ерэхэеэ байһанда нютагай газетэнүүд ехэ анхарал хандуулна. «Дахяад одо мүшэн тээшэ» гэһэн документальна фильмын харалга культурна холбоо барисаа байгуулха бирмано-советскэ бүлгэмэй үүсхэлээр үдэшэлэн болохо.

☆

Чехословакиин Пржеровско машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, технигүүд Душанбада оршодог цементын заводто ротационно хоёрдохи пеэшэн хэжэ дүүргэбэ. Зураг дээрэ: Цементын заводой ротационно хоёрдохи пеэшэнэй хэрэгсэлнүүдые ашаһан автомобильнууд Прешова городто ерээд байна.

ТАСС-эй фотохронико.

КОММУНИСТНУУДАИ ЖЭШЭЭ

Ута унжагар хоёр дабхар шулуун байшан тосхоной дундаһаа илгаран харагдана. Тэрээндэ дүтэлхэ бүри мотор, станогуудай түсрээн нэерээн улам шангадана. Энэмнай Анаагай совхозой МТМ-эй соо хүдөө ажахын «булад хүлэгүүд тахалуулагдажа» байна ха юм.

Техникэ, трактораа саг болзортонь заһабарилха гээшэмнай тон харюусалгатай хэрэг юм. Түрүүшээр заһабарилгын хүдэлмэридэ совхозой партком болон дирекци анхаралаа табидаггүй байһан. Ушар тиимэһээ зарим хүдэлмэришэд архи уугаад, ажалдаа гарадаггүй гү, али ажалдаа хожомлодог байба. Жэшээнь, пилорамын хүдэлмэришэн М. Садовский, токарь П. Минсарин гэгшэд халтад гэхэдээл архидаад, элдэбын аашa гаргадаг, ажалдаа гарадаггүй һэн.

Иимэ байдалые саашадаа тэсэжэ болохо байгаа гү? Үгы ааб даа! Тиимэһээ совхозой партком тус асуудал хаража үзөөд, МТМ-эйн дэргэдэ партийна группа бии болгоод, партгруппоргоор эрхим механизатор, коммунист нүхэр Харитоновые баталаа.

Партийна группа түбхын түрүүн ажалнадай дунда хүмүүжүүлгын, ойлгууламжын хүдэлмэри үндэһөөрнь һайжаруулха, архи ууганадтай, ажалай журам эбдэгшэдтэй эрид тэмсэхэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн зорилго табяа һэн. Хамагай түрүүн Садовский Минсарин хоёрые хүмүүжүүлжэ эхилһэн гэхэ. Хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ тэдэнэй ябадалые хэлсэжэ, улаан нюурыень яһала улайлгаһан юм.

Партгруппын дүй дүршэлһөө

Энэнь ехэ туһатай байба: тэдэ хоёр мүнөө һураггүй ондоо болонхой, ажалдаа харюусалгатайгаар хандадаг, архи уухаяа болинхой, ниитын хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Группын үүсхэлээр совхозой хүтэлбэрилэгшэд КПСС-эй XXII съездын материалнуудаар гарагай хоёр бүхэндэ политинформаци, хөөрэлдөөнүүдые МТМ-дэ ерэжэ хэдэг болонхой. Һүүлэй үедэ парткомой секретарь П. Я. Трунев, совхозой директор Д. Ц. Цыбикжанов, рабочкомой түрүүлэгшэ Б. Н. Баннов, совхозой захиргаанай дэргэдэхи парторганизациин секретарь Ф. П. Плешков, инженер-механик Г. Шурыгин ба бусад хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Партийна группа цехүүдэй хоорондохи социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые, хүдэлмэришэдэй үдэр бүриин ажалай дүүргэлтые самбарта харуулдаг болонхой. «Дайшалхы хуудаһан», «Сахилгаан» гэхэ мэтэ ханын хэблэл эндэ гаргагдана.

Хүнэй сэдьхэл һайн байбал, бэе махабадань элүүр энхэ, ажалыншье урагшатай байдаг. Тэрээн шэнги трактор машинын зүрхэн болохо моторынь һайн байбал, эбдэрэнгүй, бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг ха юм. Тиимэһээ мотор заһабарилха узелда тон нарин мэргэжэлтэй, моторто хабаатай хүбинуудые табан хурган шэнгеэр мэдэхэ, шадамар хүнүүдые оложо табиха шухала.

Моторнуудые заһаха ажалда уран нарин, бэрхэ слесарьнүүд Д. Гармажапов, С. Галсанов гэгшэд техникэ заһабарилгын эхилхэһээ хойшо хүдэлжэ байнад.

Эдэ хоёр тракторһаа һалгааһан мотор абаһан бэеэрээ, газаагуурхиинь аршажа, сэбэрлээд хуу задалдаг. Манай ябахада № 1 фермын «ДТ-54» маркын тракторай моторые Дашадоржо Гармажапов задалжа байба.

Эдэ бүхы детальнуудые бүгэдыень аршаха, сэбэрлэхэһээ эхилээд, хэрэггүй болоһыень һэлгэн шэнээр табиха хэрэг гарадаг. Тинхэлээрээ деталь бүхэнэй хэб хэмжүүр тоб байса сээжээр мэдэхэ хэрэгтэй болодог. Бэрхэ слесарьнууд Дашадоржо Самбу хоёр 4—5 үдэр соо моторые задалаад, һөөргэнь суглуулжа бэлэн болгоод, хүйтөөр хүдэлгэжэ шалгаха узелда тушаадаг юм. Дашадоржо Самбу хоёрой моторнуудые иигэжэ ехэл наринаар шалгажа суглуулдаг хадань МТМ-эйн инженер-механигууд тэдэниие тон найдабаритай заһагшад гэжэ магтадаг. Тиимэһээ эдэнэртэ коммунис ажалай ударник гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо. Солото дархан, коммунист Д. Намдаковой хөөргэеэ оншотуулан түмэр улайлгажа, балтаяа барибалнь, узел, цехүүдэй захил нэгэншье минута һаатангүй бүтэдэг болонхой. Коммунис ажалай ударник Доңдок дархан үдэрэйнгөө нормо 200 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, МТМ соогоо түрүүлжэ ябаһа.

Энэ мастерскойн коллектив техникэ заһаха 4 кварталайнгаа түсэб урагшатайгаар дүүргээ.

Шэнэ жэлэй нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь уридшалан, СССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтын үдэр болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, эндэхид эршэтэйгээр хүдэлжэ байнхай.

Б. Жамьянов.

БАРАГДАШАГҮЙ ЗОРИГ

Эдир наһанайнгаа эршэ зориг коммунизм байгуулхын түлөө зорюулха гээшэ юугээршье жэшээлэшэгүй жаргал бшуу. Эгээл тиимэһээ Бичурын аймагай Охин-Булагай совхозой комсомолшууд, залуушуул КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүд, партиин шэнэ Программаар зориглон, химда сэнтэй гахайн мяха бүри ехээр абажа, гүрэндөө худалдаха хэрэгые өөһэдынгөө гарта абанхай. Тиигэжэ тэдэнэр Эдүй гэжэ нютагта байрладаг гахайн фермэдэ ажаллажа эхилһээр аймаг соогоо суурхадаг болоо.

Залуу гахайшад долоон жэлэй гурбадахи жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 20,4, нэгэ түрөөд шахагдадаг гахай бүхэнһөө 9 поршоонхо абажа, фермээрээ абаһан уялгаяа нэрэтэй хүндэтэйгөөр дүүргээ. Жэшээнь, комсомол басагад Мария Копылова, Анна Разуваева, Татьяна Михайлова болон бусад жэлэй туршада эхэ гахай бүриһөө 20—22 поршоонхо, нэгэ түрөөд шахалганда табигдадаг гахай бүхэнһөө 8—9 поршоонхо түлжүүлээд, нэгэншье толгой гарзалуулаагүй.

Фермын гахайшадай ажал хүдэлмэринь комплексно гуримаар эмхидхэгдэнхэй. Поршоонхо түрүүлхэ, ехэ болгожо шахаад, гүрэндэ худалдаха бүхы хүдэлмэри фермэ дээрэ хэгдэдэг.

Гахайн мяха ехээр абаха, гүрэндэ худалдаха хүдэлмэрийе өөһэдынгөө гарта абаха гэһэн һайн һайхан үүсхэл дэлгэрүүлэгшэдэй нэгэн болохо Мария Копылова үнгэрэгшэ жэлдэ 463 поршоонхо абажа, 4 һаратай болоторнь ехэ болгоод, шахалганда тушааһан юм. Залуушуулай гахайн фермые партиин гэшүүн Кузьма Андронович Коробенков шадамар бэрхээр хүтэлбэрилдэг.

Совхозой дирекци, партком залуушуулай эдэбхи үүсхэл дэмжэжэ, типовой гахайн фермэ барижа үгөө. Тэрэнь ууралаар дулаасуулагдадаг, мүн бүлеэн уһа үгэхэ, тэжээл буйлуулха, эдеэлүүлхэ хүшэр хүндэ хүдэлмэри оньһожоруулагданхай.

Коммунис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүргэһэн комсомол-залуушуулай фермынхид залуу наһанайнгаа эршэ зориг, хүсэл эрмэлзэлгэ харуулан, түйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ бүри ехэ амжалта түйлахабди, коммунизм байгуулгын асари ехэ хараа түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ, бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ өөһэдынгөө нангин хубитые оруулхабди гэжэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абанхай. Тиигэжэ мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 20, нэгэ түрөөд шахагдаха гахай бүхэнһөө 8 поршоонхо гэхэ гү, али фермээрээ 6200 поршоонхо түлжүүлэн ехэ болгоод шахалганда табихабди гэһэн уялгаяа дүүргэхын тула «унаһан малгайгаа» абангүй, эдир наһанайнгаа эршэ шангадхан ажаллаһаар.

Б. Жамбалов,
манай корр.

Түрэл орон дотормнай

ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭХЭ ТҮХЕЭРЭЛГЭ

КИЕВ, январиин 16. (ТАСС). Тэжээл бэлдэхэ тусхай түхеэрэлгэ туршажа үзэхэеэ гаргагдаба. «МАЗ-501» түхэлэй автомашина дээрэ энэ түхеэрэлгэ тодхогдоһон. Хүдөө ажахын машинануудай туршалгын Киевскэ заводто энэ түхеэрэлгэ зохёогдоһон юм. Тэжээл бэлдэдэг энэ түхеэрэлгын бүхы оньһонууд тусхай гидросистемээр хүдэлгэгдэдэг байна. Тиимэһээ адар хүндэ электрогенератор, мотор хэрэглэлтэгүй болоно. Энэ түхеэрэлгэ час соо 3 тонно тэжээл бэлдэнэ.

Свекло, хартаабха хэршэдэг машина олоор гаргагдажа эхилээ. Хэршэгдэһэн энэ тэжээл гахайда эдюулэгдэхэ байна.

ХҮНЭЙ СЭХЭ ХАБААДАЛГАГҮЙГӨӨР НҮҮРҺЭН АБТАНА

Кизеловско бассейнэй табан шахтада хүдэлмэришэдэй сэхэ хабаадалгагүйгөөр нүүрһэн абтадаг болоо. Тиигэжэ тэндэ ианатна хюрөөнүүд, хэрэглэгдэнэ. Энэ хюрөөгөөр нүүрһэ абахада ажалай бүтээсэ хоёр, хоёр хахад дахин дээшэлдэг, нэгэ хахад дахин бага модон тулгануудые хэхэдэ хэрэглэгдэдэг, түлишын үнэ сэн химдардаг байна.

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ Баруун Уралай шахтануудта иимэ шэнэ аргаар шулуу нүүрһэ абадаг газарнуудай тоо нэгэ хахад дахин олошоруулагдаха.

«ВАСИЛИЙ ДОКУЧАЕВ» ГЭЖЭ КИНОФИЛЬМ

«Василий Докучаев» гэжэ ородой эрдэм ухаанай гайхамшагта түлөөлэгшэ тухай научно-уран һайханай үнгэтэ фильмые «Леннаучфильм» киностуди гаргаба. Сценариинь автор И. Васильков, режиссер-зохёон табигшань А. Чигинский, операторынь К. Погодин. Артист И. Переверзев В. В. Докучаев боложо наадана.

СИЛИКАТНА ПАНЕЛЕЭР ГЭРНҮҮДЫЕ БАРИНА

КАЛИНИН, январиин 16. (ТАСС). «Заветы Ильича» колхоздо силикатна панелеэр байрын түрүүшын гэрнүүдые барижа эхилбэ. Калининска силикатна нэгэдэхи заводто барилгын энэ шэнэ материал хэгдэдэг байна. Силикатна панелеэр хэгдэһэн плитанууд түмэр бетонһоо дутахагүй юм. Дотоодо хананууудай панельнууд дүрбэ, табан шардаагуудай дарасые даахаар бүхэ хүдэр байна бшуу. Газаа хананууудай панельнууд газосиликадаар хэгдэнэ. Силикатна бетонтой алюминиин багахан порошок холёод, энэ газосиликат хэдэг. Газосиликат дулаа һайнаар баридаг, тэрэниие хюрөөдэхэдэ бэлэн, юрын зэмсэгүүдээр харуулдахада, үрэмдэхэдэ хамаагүй.

КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДЫЕ ТЕХНИЧЕСКЭ ТАЛААРНЬ ХАНГАХА СТАНЦИ

КУЙБЫШЕВ, январиин 16. (ТАСС). Колхоз, совхозуудые техническэ талаарнь хангаха түрүүшын станциие «Сельхозтехникын». Безенчукска районно таһаг эмхидхэн бии болгобо. Элдэб станогуудтай, инструментнүүдтэй, приборнуудтай, запасной частьнуудтай, мүн бусад шухала хэрэгсэлнүүдтэй нүүдэл мастерскойнууд тэндэнь бии. Хүдоогэй эрхэ байдалда хүдөө ажахын машинанууд та техническэ харууһалга хэхэдэ, эбдэрхэйнүүдыень заһахада иимэ станци ехэ туһатай.

Техническэ талаар хангаха станцинууд «Сельхозтехникын» бусад районно таһагуудта бии болгогдожо эхилээ.

ЗҮҮН-КАЗАХСТАНАЙ ОБЛАСТЬ. Лениногорско шахтостройуправлениин түрүү горнягуудай нэгэн Владимир Ваганов. Тэрэ хадаа шахтерой табан ондоо мэргэжэл шудаланхай.

ТАСС-эй фотохронико.

Ехэ һайндэр—һунгалтын үдэрэй хүндэл

Федор Тимофеевич Мартынов «Бурстрой» трестын түрүү бригадирнуудай нэгэн юм. Тэрэнэй бригадын шулуушад үбэлэй хүйтэниие илгадгүй барилга хэхэ түсэбөө һараһаа һарада үлүүлэн дүүргэнэ. Зураг дээрэ: Ф. Т. Мартынов.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

ШУХАЛА ХЭРЭГ

Коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Виталий Ипатьевые танихагүй хүн Тимлюйгэй цемент-шиферэй заводто байхагүй. Энэмнай долоон жэлэй түсэбэй баталан абтаһан түрүүшын үдэрнүүдһээ хойшо бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, завод соогоо түрүүшын ударнигуудай нэгэн болоһон.

Олохон цех, халаанууд өөһэд хоорондоо мүрысэдэг. Предприятиин профком, партийна организаци үнгэрһэн декабрь һарын хүдэлмэриин дүүргэлтээр социалис мүрысөөнэй дүн һаяхан гаргаһан байна. Эндэ Виталий Ипатьевай хүтэлбэриллдэг халаанайхид декабрь һара соо шифер гаргаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэжэ, мүрысөөнэй нэгэдэхи һуури эзэлжэ шадаа. Халаанайнь хүдэлмэришэд даалгабариһаа гадуур 74.660 хабтагай шифер үйлэдбэрилөө. Тэрээгээрнь шэнээр баригдаһан хэдэн зуун гэр хушажа болохо юм.

Март һарада болохоёо байһан СССР-эй Верховно Советдэй һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэһэн үүсхэл заводой хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэржэ эхилбэ. Энэ мүрысөөнэй зэргэдэ оролсон, ажа
жагсаһан нүхэр
халаанайхид даа
түхеэрэлгэнүүдэз
сөөрнь ашаглажа
хэнэйнгөө даал
процентһээ до
дүүргэнэ.

Иимэ бүтээсэ
ажалладаг бриг
нууд үдэр ерэхэ
жо байна. Шифе
хэбтэ сохидог ма
даг Сергей Моро
һараһаа һарада
дэлмэрилжэ, үйл
рэ голодоһо
эрид усадхажа
фернэ цехын 2
нуудай дундаһаа
роевой бригада ш
лэдбэридөө байһа
ломжонуудые зүб
жэ, ажалайнгаа
раһаа һарада
байнхай.

—Шифер—бари
ла хэрэгсэл. Мүн
торнай үргэнөөр
байһан бүхы бари
түлэб шиферээр
Тиимэһээ бидэнэр
лэдбэрилгые д
тула бүхы хүсэе
бди,—гэжэ нүхэр
рэнэ.

Б.

ОЛОШОРЬООР

Далайн үзэсхэлэнтэ һайхан эрье дээрэ оршодог Гремячинска тосхон. Хэды һайхан бэ эндэхи байгаали. Тосхоной загаһашад долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ шадал зэргээрээ хабаадалсан, Эхэ оронойнгоо баялигые арьбадхаха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсажа байдаг. Эдэ үдэрнүүдтэ загаһашад бүлэг бүлэгөөрөө таһаран Гремячинска тосхонһоо гарахань үглөө бүхэндэ харагдадаг.

Прибайкалиин загаһашадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ хододоо түрүү ябадаг Гремячинскын участогайхид 1962 оной түрүүшын үдэрһөө амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ оронхой. Метр зузаанаар хүрэшэһэн далайн мүльһэн дээрэ үдэр бүхэндэ 70—80 нүхэ сооложо, хэдэн зуун метр, губшуур мүльһэн доогуур татаха гээшэ хүнгэхэн ажал бэшэ.

Хэды бэрхэшээлтэй байбашье, загаһашад СССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсан, абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байнхай. Виктор Прокопьевич Бурдуковскиин хүтэлбэрилдэг бригада январиин түрүүшын арбан хоног соо 13,5 центнер загаһа бариха даалгабаряа 20 центнер хүрэтэр дүүргээ. Тэрэшэлэн Василий Помулевой, Филипп Афанасьевай хүтэлбэрилдэг бригаданууд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байдаг.

Участогай бусад бригаданууд ойрын үдэрнүүдтэ загаһа агналгын холын пунктнуудта гарахаар бэлэдхэл хэжэ эхилээ. Иван Ефимович Тришкинэй даадаг бригада дүрбэн звеноһоо бүридэнхэй юм. Тус бригадынхид бэлэдхэлэй хүдэлмэриие һайнаар дүүргэжэ, загаһашалга дээрэ хэрэглэгдэдэг бүхы зэр зэмсэгүүдээ гүйсэд бэлэн болгонхой. Ойрын үдэрнүүдтэ нүхэр Тришкинэй бригада Кашкова гэжэ газарта гарахань.

М. БАЛАГАНСКИЙ.

Эршэтэ ажа

Арба гаран гектар талмай эзэлһэн ехэ хашаа соо оромсооро халуун хүдэлмэриин ябасаар һонирхожо эхилхэш. Тэмээн шэнги үндэр аад, гүзээн дороо хюрөөдэмэл тёсуудые багса багсаарнь шагтагалһан машинанууд иишэ тиишээ гүйлдэхэ. Бүри саагуур, хада хабсагай мэтээр обоологдоһон модонууд, наагуурнь һунаһан түмэр зам, вагонуудта автокранууд үдэр һүнигүй хюрөөдэгдэмэл модо ашаална.

Тусхай захилаар хюрөөдэгдэһэн модотой олон составууд оронноймнай хүдөө ажахын машина бүтээдэг, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта эндэһээ эльгээгдэжэл байдаг...

Бүри саашалхадаа үйлэдбэриин эхи заха—бассейн сооһоо гаргагдаһан модоной транспортёроор һубарилдахые харахаш. Удаа дараалан ерэһэн модонууд түрүүшын рамын хюрөөнүүдтэ орой руугаа хаха эсхүүлэн, хабтагайнууд болоно.

Модо хюрөөдэдэг рама бүхэнэй хажууда сүлөө тухагүйшүүл олон. Наада хажуудань ажаллажа байһан рамщик Николай Мартемьянов станогойнгоо оньһые хүдэлгэжэрхибэ. Сэбдэг болотороо хүрэшэһэн модон
дүтэлэн ерэжэ, Иван
лоодожо байһан корет
шаха зуура хам а
мэдэн эрьелдэжэ бай
доогуур гульдиржа м

Коммунис ажалай у
дэтэ нэрэ зэргэдэ х
Мартемьяновай даа
долоон жэлэй эхинһ
дайнгаа ажахыда х
зуу мянган кубоме
модо үгэһэн байна. Ү
хэзээ хэзээнэйхиһээ һ
мэрилэн, түрэл пар
съездые ажалай бэл
байгаа. Мүнөөшье эр
ладхангүйгөөр март һ
байһан СССР-эй Верх
һунгалтын хүндэлэл
мүрысөөндэ хабаадал

Елена Яковлева, В
сильев, Константин
лон бусад даажа бай
һайнаар харууһалан,
найнгөө нормые зал
дүүргэнэ.

Иигэжэ Улан-Удын
дой түрүү бригадану
хэр Мартемьяновай
хид долоон жэлэй дү
эхилбэ.

М.

КПСС-эй ТҮҮХЭДЭХИ ШУХАЛА ҮЕ ШАТА

☆

РСДРП-гэй Бүхэроссин (Пражска) VI конференциин нээгдэһэнһээ хойшо 50 жэлэй ойдо

☆ ☆

1912 оной январиин 5—17-до (18—30) РСДРП-гэй Бүхэроссин VI конференци Прагада болоһон юм. Шэнэ түхэл маягай партиие, Россида марксистска партиие дахин һэргээн бии болгохын түлөө меньшевигүүдтэй эсэргүүгээр большевигүүдэй үни удаан саг соо хэһэн тэмсэлэй дүнгүүдые энэ конференци согсолон гаргаад, большевигүүдэй илалтые батадхан бэхижүүлбэ. Оппортунистнуудтай партиин эсэслэн хахасаһан ушар хадаа Россида хаанай эзэрхэг засагые, капитализмые хүмэрюулэн унагааха хэрэгтэ, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ ехэ удхашанартай байгаа.

Хүдэлмэришэн ангиин, тэрэнэй партиин коммунизм тээшэ дабшаһан түүхэтэ замайнгаа нэгэдэхи шатада мүлжэгшэ ангиие унагаажа, пролетариадай диктатура байгуулхын түлөө тэмсэжэ байһан үедэ Пражска конференци болоһон юм. Ородой нэгэдэхи революциин дарагдаһанай һүүлээр хүндэ хүшэр жэлнүүдэй үедэ, революционно шэнэ хүдэлөөнэй дэлгэржэ байһан үедэ энэ конференци болоо.

Хүдэлмэришэн анги түрүүтэй орон доторхи революционно хүсэнүүдые суглуулан хамтадхаха, хаанай эзэрхэг засагта эсэргүү шэнэ революцида бэлэдхэхэ гээшые Ленин тон шухала, тэрэ үеын хүдэлөөнэй гол зорилго мүн гэжэ табидаг байһан. Энэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ пролетариадай парти шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой байһан юм.

Гэхэтэй хамта парти доторхи байдал тэрэ үедэ хүндэ, бэрхэ байһан юм. 1905—1907 онуудай революциин дарагдаһанай һүүлээр меньшевигүүд шэнэ революциин болохо байһанда этигэхэгүйһөө гадна тэрэ огтолон хэрэггүй гэдэг байгаа. Марксизмһаа, партиин революционно программа болон уряа лозунгнуудһаа энигүүритээр арсаһан меньшевигүүд нюуса партияа үгы болгохо, революционно нюуса хүдэлмэриие болюулха гэжэ байгаад хашхаралдаа һэн. Буржуазида эсэргүүгээр хүдэлмэришэн ангиие революционно хүдэлөөндэ бодхоохо гэжэ уридаг бэшэ, харин тэрээнтэй эбсэн эблэрхэ, хаанта эзэрхэг засагые унагаалтагүй, хаанай хархис мүрдэлгын ёһо гуримтай эблэрхэ ёһотой гэжэ эдэнэр уряалдаг байгаа бшуу. Эгээл иимэһээ меньшевигүүдые ликвидаторнууд, «Столыпинай хүдэлмэришэнэй парти» гэжэ нэрлэдэг байгаа.

Үшөө ондоо шэнжын оппортунистнууд гэхэдэ, отзовистнууд байһан юм. Большевигүүд соо эдэнэр тон үсөөнхи хубинь байһан. Эдэнэр нюуса партиие үгы болгохо, революционно нюуса хүдэлмэриие болюулха гэжэ сэхэ хэлэдэггүй байгаа. Гэтэр революционно хүнүүд болоошоон болоод, эдэнэр нюуса бэшээр, элеэр ябуулдаг партиин хүдэлмэриие оройдонь болюулха, думэдэхи социал-демократиин түлөөлэгшэдые һөөргэнь дуудажа асарха гэжэ дурадхадаг байһан. Нюуса партиин арад зоной дунда нюуса бэшээр ябуулдаг хүдэлмэриин арга методые болюулха гээшэ партиин арад зонтой холбоо барисааень таһалха гэһэн удхатай. Энэнь юундэ хүргэхэб гэхэдэ, парти хүсэ муутай болохо, арад зонһоо таһаранги организаци болохо байгаа бшуу. Эгээл иимэһээ Ленин отзовистнуудые үнэндөө ликвидаторнууд лэ гээшэ гэжэ нэрлээ һэн. Эдэнэй алинииньшье партиие үгы болгохо гэһэн байгаа.

«Ликвидаторство гээшэ, мүн отзовизм гэдэгыньшье буржуазие дахан дабшадаг социал-демократическа партиин этэгээдүүдэй анхарал хандуулһан бага буржуазин үзэгдэл мүн гэжэ ямаршье марксист ойлгохо юм ааб даа,—гэжэ В. И. Ленин бэшээ һэн. Эдэнэртэй «эблэрхэ», «хамтарха» тухай ямаршье хэлсээн байгаагүйнь бүри урид мэдэгдэнги байһан. Социалис-демократическа парти гээшэ нэгэн гээ һаа өөрөө һалаха, үгы һаа эдэ үзэгдэлнүүдһээ хахасан холодохо ёһотой байгаа» (Зохёол, том 17, 485-дахи хуудаһан).

Большевигүүд хадаа хоёр тээшээ — ликвидаторнуудтайшье, отзовизмтайшье — алиншье тээшээ тэгшэ, эрид шууд тэмсэл ябуулдаг байгаа. Энээнтэеэ хамта хоорондын үзэл баримталдаг — Троцкиин центризмтэй, тэрэнэй нюуса үмөөрэгшэдые элирүүлэн тэмсэдэг байһан юм. «Ямаршье можодо ородоггүй» социал-демократ гээшэб гэжэ бэеэ тоолоод, Троцкий революционернууд ба оппортунистнууд нэгэ парти соо хамтаран нэгэдэжэ байха ёһотой гэһэн «номнол» тараадаг байһан. Энэнь үнэндөө меньшевигүүдые дэмжээд, ликвидаторнуудые дали дороо хоргодуулһан хэрэг болоно. Энээниие шоо үзэжэ, Ленин Троцкиие иудушка гэжэ нэрлэһэн юм. Энэ нэрэ хадаа бузар муухайгаар урбаһан, нюурта нюлсаганаһан хүнэй нэрэ боложо алдаршанхай.

Троцкистнуудтай һаналаа нэгэдэжэ Зиновьев, Каменев болон эблэрүүлхые оролдодог бэшэ этэгээдүүд үгэ хэлэдэг байһан юм. Ликвидаторнууд ба троцкистнуудтай большевигүүдые нэгэдүүлхэ гэжэ эдэнэр эрилтэ хэдэг байгаа. Энэнь үнэндөө большевигүүдэй партиие үгы хэхэ гэһэн оролдолго мүн болоно.

Революционно шэнэ хүдэлөөе ударидан, хоёрдохи революци хэхын тулада пролетариадые бодхоохын тулада партиие оппортунис бүхы этэгээдүүдһээ сэбэрлэхэ ёһотой байгаа. Энэ зорилгоор В. И. Ленин түрүүтэй большевигүүд бүхэроссин партийна конференци үнгэргэхын тулада айхабтар ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Пражска партийна конференцидэ бэлэдхэхэ, мүн тэрэниие үнгэргэхэ үедэ Ленинэй теориин талаар гүн гүнзэгы ухааниинь, политикын талаар сэсэн мэргэн бодолынь, нугаршагүй хүсэл зоригынь, гайхамшагта баатаршалгань бүри аргагүй элеэр харагдаа һэн. Энэ конференциие татаха зорилгонуудые Ленин тодорхойлоо, тэрэнэй үг зорилгые заагаа, конференциие үнгэргэхэ талаар большевигүүдэй хэһэн бүхы бэлэд-
хэлэй хүдэлмэриие б
гойлһон байна.

Большевизмын гур
үндэһөөр партиие н
таруулха, хүдэлмэриш
нэй бүхы дүй дүр
хойлон, элирһэн
программын, тактикын
лэй үзэл бодолой
тиие нэгэдүүлэн хатуу
конференциин гол зор
Ленин тоолодог байга
зун Россин эмхидха
(РОК) байгуулһан у
конференцидэ бэлэдха
боложо үгэһэн юм. П
ференци үнгэргэхэ та
мисси эмхидхэлэй, ид
тар ехэ хүдэлмэри ябу

«Паровоз үргэгдэжэ
табигданхай», — гэжэ
болоһон тушаа Ленин
«...Тон шухалань
Улаан туг үргэгдэнхэ
син хүдэлмэришэнэй
энээнэй хойноһоо даган
энээние ямаршье ха
унагаажа шадахагү
том 17, 311-дэхи хуу

Хилын саадахи па
нүүдые нэгэдүүлхэ, Р
зорилгоор 1911 оной
соо Парижда большев
лын саадахи бүлэгү
Ленинэй ударидалга д
Ленинэй дурадхаһан
шиидхэбэри дотор РОК
лоһые һайшаагаад, ту
дахэ гээшэ партиин
нэй нангин уялга гэж
мэдүүлээ һэн.

Пражска конфере
гуудтахи хори гаран
низаци, тэрэ тоодо а
нүлөө ехэтэй Россин
низаци хабаадаһан б
ударидалга доро боль
видаторнууд ба о
троцкистнууд ба тэд
шадые үй бута сохёо
тийна организацинуу
хүбиие нэгэдүүлэ, н
систска түгые, тэрэнэ
ба революционно уря
дые үлеэжэ шадаа га
та эли тодоор харуул
гууд-ликвидаторнууд,
маршад хүдэлмэришэн
һаран холодоһон жэжэ
булэг болоо гэжэ хару

(Үргэлжэлэлын
нюурта

Ехээр, шанартайгаар, химдаар

СС-эй XXII СЪЕЗДЫН
ИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ
ЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

хонинои нооhо, мяха абахабди

☆

Ц. БУЯНТУЕВ,
Хэжэнгын совхозой хонишодой коммунис ажалай бригадын бригадир

☆ ☆

Б. БУЯНТУЕВ, бригадир

Манай орондо коммунизм байгуулха тухай партиин XXII съездээр хараалагдаhан асари ехэ Программые совет арад эршэмтэйгээр бэелүүлжэ эхилбэ. Бидэнэрэй, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда тон харюусалгатай зорилго табигдана.

Эрхим шанартай эдеэ хоолоор—hү, мяха, үндэгэ, тоhо далай мэтэ барагдашагүй бардам элбэг болгожо, арад зоноо хангаха гээшэ манай нангин уялга мүн.

hая болотор хонин ажал жэжэ бутархай. 200—300 хонитой отарануудhаа бүридэдэг байгаа. Би hүүлэй найман жэлдэ, оньhожоруулагдаhан бригадатай болохоhоо урид, иимэ багахан отарада хүдэлдэг hэм. Үбhэ тэжээл полевой бригада бэлдэжэ үгэдэг байгаа. Бэлдэгдэhэн үбhэниинь хододоо шанар муутай байхаа hанаха. Рационой ёhоор hара соогоо үбhэниинь хүрэхэгүй, ядаха тулихаш даа. Тиимэ дээрэhээ хонид ехээр тураха, нооhониинь өөдтэй ургахагүй. Байра байдалай тааруугүй, муу дээрэhээ нооhониинь гутаха, шарлаха, тиигээд гээгдэжэ бага нооhон абтадаг hэн. Хонид туранхай байжа, хурьга хаяха, үхэхэ гарзалхаhаа эхилээд, hүүлэй hүүлдэ тон үсөөн хурьгад абтадаг бэлэй. Жэжэ отарада хүдэлхэдэ иимэл муутай hэн.

Олон жэжэхэн отарануудта хүсэ зөөри ехээр сасагдажа, ажалай бүтээсэ бага дээрэhээ гүрэндэ, колхоздошье ёhоор олзо ородоггүй байгаа. Жэжэ отарануудтай байхада ветеринарна, зоотехническэ туhаламжа үзүүлхэ, малшадые эд хэрэгсэлээр, культурна талаар хангалгада, медицинскэ туhа хүргэлгэдэ горьтой hаад ушардаг байhаниинь мэдээжэ.

Ажалаа шэнээр эмхидхэhэнэй ашаар

АЮШЕЕВА, ахалагша хонишон.

Ушар имэhээ ажахын тоосоондо орохо, отарануудаа томодхожо, ажалаа тон шэнээр эмхидхэхэ тухай хөөрэлдөөн болоходонь, зарим нүхэд эриг дүриг гэжэ, «ямар байха hэм» гэхэhээ эхилээд, энээние ехэ урагша абадаггүй байгаа hэн.

Ажахын тоосоондо орохол гээл hаа орохо, хүдэлжэ туршаад үзэхэ гэжэ бодоод лэ мүнөө хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байнабди. Мүнөө болоходо манай отара алишье талаараа шүүгээд лэ байна ха юм.

Нэн түрүүн хонидтоо бардам хүрэхэ тэжээлтэй ходо байхын тула сабшалангай газар Хэжэнгынгээ голдо заалгажа абаабди. Мүн мори унаа, тоног зэмсэг, хүдөө ажахын машина, тракторшье манда үгтөө hэн. Тэргэ шэрэдэг траткортай дээрэhээ сабшалангай газар дээрэ шэбхээ зөөхэ шадалтай бологдоо. Энэ сабшаландаа шэбхэ hайса тараажа үтэгжүүлээд, Хэжэнгэ голой уhые саг соонь хаажа, газараа 2—3 удаа уhалдаг болообди. Иигээд байхадамнай газарнай hайжаржа эхилээ. Сабшаланhаа өөhэдөө үбhэ тэжээл бэлдэжэ абаад, бороо хурада оруулангүй, hайн шанартайгаар хуряанабди. Гутанхай сэбдэг муухай үбhэн байдаггүй.

Үбэлдөө хониднай зоргоороо hайхан үбhэ эдеэд, үшөө үдэртөө бэлшээридэ ябадаг болоол. Элбэг аад, hайхан үбhэ тэжээлтэй болоходоо, хонид турахагүй, хүсэ шадалаар hайн, энээнhээ уламжалан нооhон ехэ абтадаг, гараhан хурьган ехэ болосотой.

Түл абалгада—онсо анхарал

Хурьгад гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэбэл, хонид олошоржо, нооhон, мяхан ехээр абтахань мэдээжэ. Хожомоо хурьгад томожожо, hүрэгтөө ниилээд hайн томо хонид, мантагар эрьенүүд болохо байна ха юм даа. Тиимэhээ бидэнэр түл абалгада онсо анхаралаа хандуулдагбди. Хониднай бүхыдөө искусственна аргаар үрэжүүлэгдэнэ. Манай отарын гэшүүн Дыжыдма Цынгуева хоёрдохи жэлээ хонидоо иимэ аргаар ороондо оруулаад байна.

Л. ОЧИРОВ, хонишон-механизатор.

Манай республикын колхоз, совхозууд олондо мэдээжэ болоhон кошарно- базова аргаар хурьгадаа түлжүүлжэ hуранхай гээшэ. Манайшье отарын хонишод иимэ түрүү аргын ашаар лэ нэгэшье хурьга гарзалуулангүй абадаг болонхой. Түрэхэhөөнь эхилжэ хурьгатай хонидоо таба—табаар нэгэ таhалга соо 5—7 хонотор байлгаад, саашадаа хоног hайса абахадань, бүлэг бүлэгөөрнь хамталжа, хонидоо хурьгатайнь hара болотор байлгадаг гуримтайбди. Хурьгадай багадань хамаг бүхы хэрэгтэй минеральна тэжээл (яhанай гурил, мел, нюдэhэн хөө, дабhан гэхэ мэтэ) тон hайхан үбhэн, таряа талханай зүйл үгтэдэг. hайхан уhан тэбшэхэнүүд соо хэгдэнэ.

Хонин бүхэнэй дэлэн үзэжэ, хурьгалхаhаань 20—25 хоног урид газаа байлгажа эдеэлүүлдэгбди. Тиихэдээ нарhанай шэлбүүhэ, үбhэн элбэгээр үгтэнэ. Бүлеэн уhаар хонидоо hайса уhалжа байдагбди. Үбэлдөө уhан автоцистернээр асарагдаад, дулаан гэр соо байдаг ехэ амhарта руу юулэгдэжэ, газаашаа соргоор гаргагдаад, хобоо соо гоожуулагдана. Сула автоцистернээр уhашье шэрэжэ байха гээшэ ехэ гарзатай, таарамжагүй. Ерэхэ зун тэндээ худаг малтажа, насос табиха шухала болоо. Хонидой хурьгалха үедэ «Л-6» моторhоо электрын гэрэл hүниндөө хашаанууд соо носоогдоно. Энэ ажал хонишон Лубсан Очиров хэдэг байна.

Юрэнхыдөө хонишод абаhан хурьгадаа дүрбэн hаратайдань эхэhээнь таhалхадаа ондоо тээшэнь үгэдэг гээшэ бээз. Бидэ энэ жэлдэ абаhан хурьгадаа (эмэhээнь бэшыень) ондоо тээшэнь үгэнгүй, зундаа өөhэдөө хаража, адуулжа түлжүүлээбди. Дүрбэн hара болгоод эхэhээнь таhалхадамнай хурьган бүхэн 25 килограмм татаhан байгаа. Эртэ үглөөнэй шүүдэртэ хурьгадаа адуулжа эхилдэг гуримтайбди. Тиигээд үдэрэй халуунда хургуулангүй, хадын оройгоор, модоной hүүдэрээр хонишон Балжама Аюшеева ехэ ханамжатайгаар, 670 хурьгадые адуулжа зуhаа юм. Мүн үдэшын hэрюунээр хурьгадаа адуулдаг, булагай сэбэр, хүйтэн уhаар уhалдаг бэлэй.

Б. ТЫГШЕЕВ, бригадын хонишон.

Үнэтэй холимол тэжээл ехээр эдюулэнгүй, хурьгадые иигэжэ ногоондо адуулжа таргалуулхада химда сэнтэй мяхан абтана. **Эдэ хурьгадаа жэлтэй тооной болоходонь ноябриин 1-дэ шэгнэхэдэмнай тус тустаа 38 килограмм болоод байгаа hэн. Мэргэжэлтэдэй тооложо гаргаhанай ёhоор хурьгадай шэгнүүрэй нэмэhэн центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн түсэбэй ёhоор 24 түхэриг 90 мүнгэтэ байха аад, 20 түхэриг 20 мүнгэнэй болоhон байна.**

Энэ жэлэй түл абалгада нёдондонойхидоо орходоо тон hайнаар бэлдэгдээ. Юуб гэхэдэ нёдондо үбhээ газарта hүрилжэ, өөhэдтөө ехэ үлүү хүдэлмэри татаhан байгаабди. Хонидой хурьгалха үедэ туха сүлөөгүй hүринүүдээ задалжа ашаха, буулгаха гэхэ мэтэ хүндэ хүдэлмэри хэдэг байгаабди.

Ажахын тоосооной аша үрэ энэл даа

Би энэ зун аймагай хонишодой суглаан дээрэ отарынгаа ажал дээрэhээ үндэhэлжэ, үбhэ, зелёнкоёо шарга дээрэ hүрилжэ абаха тухай хэлэhэн байгааб.

Бидэ үбhэндэ орохоhоо урид, энэ зундаа 7 метр утатай бүдүүн нарhа, шэнэhэ модоор 30-аад шарга хэжэ бэлдээд, үбhөө хуу эдэ шарганууд дээгүүрээ hүрилжэ абаа hэмди. Ганса тракторист нэгэ хүнтэй трактораараа ошоод, тростой шаргадаа шагтагалаад лэ шэрэжэ ерэдэг. Мүнөө хонидой хурьгалхаhаа урид эдэ hүринүүдээ трактораар газаагаа хуу шэрэжэ асараад байнабди.

Иигэжэ үбhэ hүрилхэдэ, **нэгэдэхеэр,** үрилтэ хоролтошье болохогүй, **хоёрдохёор,** бидэнэр хурьга абалган соогуур үдэртөө ходо отарадаа байжа, хонидоо эдеэлүүлхэ, уhалха, хурьга абалгадаа hайнаар хамhалсаха болонобди. Иигэжэ үбhэ, тэжээлээ өөhэдөө сабшаад, өөhэдөө hайнаар хүдэлөөд лэ байхадаа манай отара hайн үрэ дүн харуулаа гээшэ.

Энэ жэлдэ манай отара 2000 центнер бүдүүн тэжээл бэлдэхэ түсэбтэй hаа, 2010 центнер үбhэ, зелёнко хуряажа абаабди. Гадна 150 тонно силос дараха зэргэтэй hаа, 180 тонно дарагдаа. Тиигэжэ мүнөө жэлэй үбэлжэлгэдэ хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлдэгдээ.

Түл түрсэ, ашаг шэмэ абаха талааршье түсэб уялгаяа дүүргээбди. **Уялгын ёhоор 100 хонин бүриhөө 100 хурьга абаад, 800 хонинhоо 801 хурьган түлжүүлэгдээ. Хонин бүриhөө 3,5 килограмм нооhон хайшалагдажа, гүрэндэ 42 центнер нооhо тушааха даабаритай hаа, 43 центнер тушаагдаа.**

Иигэжэ хүдэлhэнэй ашаар совхоздоо нооhонhоо 13.650 түхэриг, мяханhаа 19.200 түхэриг олзо оруулха даабаритай hаа, **нооhонhоо—16.552 түхэригэй, мяханhаа —17.022 түхэригэй олзо оруулагдаа. Совхоздоо бүхы дээрэнь 22894 түхэригэй сэбэр олзо оруулаабди.**

Манай бригадын гэшүүд юумэндээ хуу гамтай, аса тармуураа эбдэхэгүй, эрмэр таталгаа таhалхагүйhөө эхилээд, тоног зэмсэгтээ, машина трактортаа нягтаар хандадаг. Мүн горючи болон түрхихэ тоhо алмахые оролдонобди. Шэнэ янзаар хүдэлөөд байхадамнай хүсэ зөөри бага гаргашалагдажа, продукциин үнэ сэн химдарhан байна. Жэшээлхэдэ, **абаhан центнер нооhономнай өөрынь үнэ сэн түсэбэй ёhоор 189 түхэриг 60 мүнгэтэ болохо зэргэтэй hаа, тэрэмнай дунда зэргээр 177 түхэриг 70 мүнгэнэй болоо.** Хурьгашадгүйгөөр өөhэдөө түл түрсэеэ абаhамнай, **хурган бүхэндэ гаргашалагдаhан мүнгэ зөөри 2 түхэригөөр шахуу химдараа** гэхэ гү, али 6 түхэриг 54 мүнгэтэ болобо.

Эдэ бүгэдэмнай ажахын тоосооной аша үрэ мүн:

Хабаржаан, намаржаан тухай

Үбэлжэлгын үедэ хонид октябриин нэгэнhээ майн нэгэн болотор газаа байжа, үбhэ эдихэ hэн гэжэ hанабал, мүнөө дээрээ тон буруу. Юуб гэхэдэ бэлшээриимнай газар үшөөл ехэ гээшэ. Тиимэhээ хабаржаан, намаржаан заал hаа байха ёhотой. Нүгөө талаараа хонид гээшэмнай бэлшээриин мал ха юм даа. Бэлшээридээ ябахадаа хонид тобёордог, hайжардаг гээшэ. Посхоодой табигдахада гансата буусадаа буушахада хонид үбэлдөө эдихэ хагдаяа талхижа, шэмхэлжэ дууhажархиха болоно. Тиихын орондо, жэшээлхэдэ, Дээдэ hүүжэдэ hайн уhатай, хадын үзүүр шэмэтэй хагдан байдаг тула манай бригада хонидой нооhыень абхуулаад, намаржаанда ошодог. Эндээ декабрь гаратар байгаад, хонидоо туужа, буусадаа сабшалангай hайн үзүүртэ ерэдэгбди. Намарайнь таргые бууруулангүй үбhэ элбэгээр эдюулжэ, hайнаар уhалжа байгаад, үдэртөө адуулхада хонид ядадагшьегүй.

Хаража ябахада, манай Дээдэ hүүжэдэ намартаа байхадамнай зарим отарануд бүри эртүүр буусадаа буужа, дүтэ шадарай үзүүр хагдаяа эдюулжэрхидэг агша. Тиимэ ушарhаа үбэлэй түлэг хүйтэн соо үбhэ багатай байгаа hаа, хонидоо холо хүрэтэр ябуулха баатай болодог. Хонид хүсэеэ буураад байхадаа холо ябуулхада бүри туража, муудадаг гэжэ ажаглагшаб.

Эрэ түлгэнүүдээ март hара соо хабаржаандаа гаргадагбди. Жэшээлхэдэ, манай отара Хүреэтын зүүн тээхи Балгаhатын хүндыдэ хабартаа түлгэнүүдээ абаашадагбди. Энэ үедэ газар соохорложо байдаг. Хабарай шолбо эдижэ, түлгэнүүд садаад, уданшьегүй ургылдаг. Эндэмнай наруули аад, нэмэри дулаан газар тула ногоон эртэ гарана. Түлгэ хонид түрүүшын ногоондо хүллэжэ, нооhониинь hайнаар ургаад, хөөрэжэ эхилдэг. Нооhо хайшалтар түлгэнүүдээ эндээ байлгажа адуулаад, гүрэндэ тушааха гү, али үгышье hаа, намар болотор адуулжа таргалуулаад тушаахада гүрэндэшье hайн, совхоздошье ехэ олзо орохо байна ха юм.

Иигэжэ бидэнэр хабаржаан, намаржаание зүбөөр хэрэглэжэ, үнэгүй аад, ехэ мяха, нооhо абахые оролдонобди.

Оройгүй хотон тухай хэдэн үгэ

Манай совхозhоо хэдэн хонишод Ага экскурсада ошоо hэн. Тэдээнтэй манай отарын хонишон Лубсан Очиров ябалсаа. Агын Согто Хангалай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ошоhон байгаа.

Хонидые дээрээ хушалтагүй хотондо байлгажа үбэлжүүлдэг Агын хонишодой аргатай танилсажа, hайса мэдэжэ, манай нүхэр ерээ hэн.

Хонидой 4—5 отара дээгүүр ябажа, оройгүй хотонуудые харaa, үзөө, хонишодоор хөөрэлдөө. Тэдэнэр эхэшье, hубайшье хонидоо тиимэ хотондо байлгажа үбэлжүүлдэг заншалтай. Холоhоо асарhан нооhолиг, hайн үүлтэрэй хусануудаа баhа тиимэ хотондоо байлгана.

Тэндэхидэй дүй дүршэл дээрэhээ харахада, оройгүй хотон юугээрээ hайн бэ гэхэдэ, **нэгэдэхеэр,** дал хашаа барихын оронд хотонуудые бүтээхэдэ жэшээгүй түргэншье, үнэшьегүй болоно. **Хоёрдохёор,** hайн тэжээл эдеэд, тиимэ хотондо үбэлжэhэн хонидой нооhон hураггүй hайнаар, утаар, үдхөөр ургадаг байна.

Хонидоо хурьгалуулхадаал дулаан хашаа соо оруулдаг. Хашаань досоогоо гэрэлтэй, сонхонуудынь ехэ. Хоёр метр утатай 28—30 хаамагуудые асатаhан гэшүүhэтэй аад, дүхэриглэжэ зооhон бүдүүхэн hаднагта барижа уяад, аса hалаадань бэетэй hургаагуудые hуулгажа, саха хэдэг байна. Узуураарнь газарта хадхажа, эдэ хаамжануудайнгаа газаа тээhээнь мүшэртэй хуhа, уляаhа дээгүүрнь хэлтылгэн нэмэргэжэ түшүүлнэ. Тиигэhэн бэеэрээ тойруулан газаа тээhээнь hолоомоор хушаад, тэрэнэйнгээ газаагуур малай эдихэгүйн тулада хорёолдог юм. Саhанай oроогүйдэ хотон соохи хоргооhынь хонёороо худхуулжа обоолонгүй байдаг. Саhанай орожо хүйтэрхэлөөр хоргооhыень хонидой гараhан хойно обоолоод, тэрэнээ үдэшэниинь хонидой орохоhоо урид тараадаг.

Хотон гээшые агынхид жэл бүри шэнээр баридаг гуримтай. Тэндэ баhа отарануудынь бригаданууд болгогдожо эмхидхэгдэнхэй. 4000 хонитой отарада 14—15 хүн хүдэлнэ. Иимэ бригадада хамта 2000 гаран эхэ хони гэхэ гү, али 700—700 хонитой 3 отара байдаг. Гадна эхэ хонигүй, миил мяха, нооhо абаад байха тусгаар томо эрье хонидые харадаг бригада эмхидхэгдэнэ. Иимэ бригадада дүшөөд хүн 17.000 хонидые харадаг юм. Бригадань 2 трактортай, 1 автомашинатай, бригадирынь ажалаа эмхидхэдэг тула ондоо хүдэлмэриhөө сүлөөлэгдэнхэй.

Хонидоо хээрэ адуулхадаа ута ургатай ябана. Энэ ургаараа хонидой үбдэхэ, доходходонь, мүн халуунда үтөө hаань, бугуулдижа бяраад, аргалдаг, эмнэдэг гуримтай. **Агын хонишодой hайн жэшээгээр тиимэ хотон барижа, хонидоо тэрээн соо хонуулдаг болоод байнабди.**

Манай эндэ халуун хашаадаа хонидоо хаажа, тэндээ хүшэ хүрэхэгүйгөөр шэбхэ болгожорхидог байна. Гадна бүтүү халуун хашаада хонид байхадаа, нооhониинь муудадаг, шарладаг, ехэ гээгдэдэгшье байна. Дээрэhээ задагай хотон соо хаагаад байхада, хонид хашасалдаад даарахашьегүй, нооhониинь сэбэрхэн аад, үдхөөр ургадаг гээшэ. **Үнгэрэгшэ намарай эхеэр 4—5 хоногой турша соо 800 хониной байха хото Лубсан бидэ хоёр хамhаад баряа hэмди.** Хотондо үнэтэй сэнтэй модо, шулуун орохогүй, хаамжануудые холбоод лэ, сагдуул асаржа, түшүүлхэдэл хэрэг дүүрээ. Энээн дээрэhээ бодоходо, эрье, эхэ хонидые, түлгэнүүдые хотон соо байлгахада яахашьегүй.

Ушар имэhээ столб зоожо, тэрэнээ модоор хашаалжа, хана барижа сагаа гээhэн, хүсэ зөөри ехэ гаргаhанай үлүү ха юм. Хурьгалха хонидто дулаан ганса хашаатай байбал болоо бшуу.

Минии бодожо үзэхэдэ, хотон соохи шэбхэ гаргахадамнай илангаяа hайн байха болоно. Юуб гэхэдэ хашаа соохи шэбхээ морёор гү, али хашаагайнгаа хана задалжа байгаад, трактор, машинаар гаргадаг hаа, мүнөө хабартаа, зундаа хотоёо задалаад лэ траткораар шэбхээ обоолжо, сабшалан таряалан дээрэ гаргахадамнай али тухай амар байхаб. Агынхидтал адляар бидэ мүнөө хотонhоо хонидоо гаргамсаараа үглөөгүүр хоргооhыень обоолоод, үдэшэндөө тараадаг болонхойбди. Обоохой досоогоо хүрөөгүй, жэгтэй дулаан байжа, хонид түргөөр хэбтэшэдэг. Хурьгалха хониднайшье мүнөөдөө нэгэ хотон соогоо байна.

Шэнэ жэлдэ хотон соо бүхы хонидоо байлгаад туршагты гэжэ Бурят оронойнгоо хонишодто хандаха байнаб.

Урдамнай үшөө ехэ зорилго

Бидэнэр энэ жэлдэ бүри томо, 10—15 мянган хонитой бригада эмхидхэхээр бэлдэжэ эхилхэмнай. Тэдээн соогоо 6000—8000 эхэ хонидтой байбалнай, тэдэмнай нэгэ газар байжа, жэшээлхэдэ, мүнөө байhан манай отарада хурьгалха болоно. Иимэ бригада бии болгохын тула минии бодоходо, манда хүрэхэ сабшалан Хэжэнгымнай голдо яhала олдохо, бэлшээришье бии. Бууса дээрээ шэнэ байра олоор бариха, түхеэрхэ аргатайбди. Тиихэдэ, хүдэлхөөр hайн оролдосотой, бэрхэ хүнүүдшье олдохо байха. Томодхогдоhон бригадын урда мяха, нооhо ехээр абаха гол зорилго табигдана. Тиимэhээ бидэнэр имагтал, **гиссарска мяхалиг үүлтэрэй хусаар хонидоо үрэжүүлжэ, абаhан хурьгадаа 7—8 hаратайдань 50 килограмм болгожо, гүрэндэ тушааха болонобди.** Унагалха гүүнэй шуhаар хонидоо тарижа, эхирлүүлдэг болболнай, хурьган бүри олоор абтажа, мяхан элбэгээр гүрэндэ тушаагдаха аргатай болохо бшуу.

Хурьгадаа түргөөр томо болгохын тулада аарса халаажа уулгадаг болохомнай. Аарса бэлдэхын тула баhа hүтэй hайн 10 үнеэ бариха шухала. Эхэ хонидоо монсогорхон тарган, хурьгалаа гэжэ мэдэхээр бэшэ байлгахын тулада элбэг hайн үбhэнhөө гадна, кукурузын шэмэтэй силос ехээр бэлдэхэ шухала. **Бригададаа бургааhа шугын нэмэридэ 10—15 гектарта шэбхэ ехээр гаргажа, мүнөө жэлдэ кукуруза тарихамнай.**

Коммунис ёhоор ажаллаха, ажаhуухабди

Хонишодой ажалые бүри бүтээсэ ехэтэйгээр эмхидхэхын тула hайн гэр, байра олон хэрэгтэй. Хүүгэдэй ясли, столово, культбаза, бани түхеэрхэ ёhотой. Ажалаа иигэжэ тон шэнээр эмхидхэбэл, коммунизмын асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ бидэнэр хубитаяа оруулалсахамнай лабтай.

«Ажалаар, ажалаар, гансал олон түмэнэй ажалаар лэ коммунизм байгуулагдаха» гээд Никита Сергеевич Хрущев зүб хэлэнэ. Тиимэhээ бидэ хара аминайнгаа түлөө, өөрынгөө нэрэ соло алдаршуулхын тула шадалаа баратараа хүдэлдэг бэшэбди.

Коммунизм байгуулагша Совет гүрэн түрэмнай албата зондо, арад түмэндэ жаргалтай hайхан hуухынь тулада мяха, тоhо, hү, нооhо болон бусад эдеэ хоолой зүйл элбэг болгохын түлөө тэмсэнэ ха юм. Коммунис партиин табиhан энэ hайн hайхан хэрэг зорилго бүтээхын тулада үнэн сэдьхэлhээ оролдожо, ажахын тоосооной үндэhөөр хүдэлөөд байхадаа, манай коммунис ажалай бригада амжалта туйлаха бшуу.

Манай отарын гэшүүд хэжэ байhан ажалдаа хуу эзэн, ханамжатай болонхой. Нэгэнэйнгээ хүдэлжэ байхадань, нүгөөдэнь гэртээ hуужа, нэгэ жаа амарhуу, миин байhуу гэхэ хүн үгы. Иигэжэ «нэгэн бултанайнгаа түлөө, бултадаа нэгэнэйнгээ түлөө» гэhэн коммунис hайхан ёhо гурим бэелүүлнэбди. Гэр байдалдаашье арюун сэбэрээр hуудаг болообди. Үдэшэндөө гэрнүүдтэмнай электрын гэрэл «Л-6» моторhоо үгтэнэ. Залуушуулнай үдэшэндөө фермын центр Ушхайта кинодо ошодог. Бүри томо бригада болоходоо, байдалнай үшөө hайн, сэнгүү хүхюун болохонь дамжаггүй.

Коммунизмын асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлэлсэжэ байхаhаа hайхан зол жаргал хаана байхаб. Эдеэ хоол элбэгжүүлхын тулада хүсэ зөөри багаар гаргажа, химда сэнтэй аад, ехэ продукци абаха түлхюурнайл ажахын тоосоон болоно гэжэ би өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрэhээ баталан хэлэхэ байнаб.

Ж. Бадмаев бэшэжэ абаба.

АКАТ
АКАТ №

КПСС-эй ТҮҮХЭДЭХИ ШУХАЛА ҮЕ ШАТА

(Эхиниинь 2-дохи нюурта)

В. И. Ленинэй дурадхалаар Пражска конференци хадаа хүтэлбэрилэгшэдые һунгаха эрхэтэй партийна дээдын орган гэжэ соносхогдобо. Конференциин бүхы хүдэлмэриие Ленин өөрөө хүтэлбэрилөө. Тэрэнэй заседаниинуудта өөрөө түрүүлэгшээр һуугаа. Тэрэ үеын байдал ба партиин зорилго тухай элидхэл, мүн уласхоорондын социалис бюрогой хүдэлмэри тухай элидхэл Ленин хэһэн юм. Элдэб мэдээсэлнүүдые хэһэн, мүн центральна орган—«Социал-демократ» газетын хүдэлмэри тухай болон бэшэ асуудалнуудаар үгэ хэлээ һэн. Табан үдэрэй турша соо Ленин нютаг нютагһаа хэлэһэн элидхэлнүүдые бэшэжэ абаад, элидхэгшэдһээ олон асуудалнуудые һураа. Конференциин шухала бүхы асуудалнуудаар резолюцинуудые Ленин бэшэһэн юм. Конференциин баталан абаһан резолюци бүхэниие Ленин заһаһан байгаа.

Тэрэ үедэхи байдал ба партиин зорилго тухай В. И. Ленинэй элидхэл соо, мүн энэ асуудалаар абтаһан шиидхэбэри соо орон доторхи байдал гүн гүнзэгыгөөр харуулагдаһан, политическэ хүсэнэй ямараар табигдаһые тодорхойлһон, пролетариадай партиин саашанхи байгуулалтын зорилгонууд, шэнэ эрхэ байдалда энэ партиин ябуулха хүдэлмэри тодорхойлогдоһон юм. Революциин шэнэ хүдэлөөнэй эрхэ байдалда демократическа хубилалта хэхэ гээшэ гол зорилго гэжэ конференци тэмдэглээ. Энэ хүдэлөөндэ таряашадые дахуулһан пролетариат ударидахы хүсэн байха юм. Партиин политическэ гол шухала уряанууд—программа-минимум нимэ байгаа: хүдэлмэриин 8 сагай үдэр, помещигэй бүхы газарые конфискаци хэхэ, демократическа республика байгуулха гэжэ конференци эрилтэ табиба. Энэ гурбан уряануудые сүлөөтэ Россиин түлөө тэмсэлэй ниитэ национальна программа гээшэ гэжэ Ленин нэрлээ һэн.

Меньшевигууд - ликвидаторнуудые партиһаа намнан гаргаха тухай абтаһан шиидхэбэри хадаа Пражска конференциин шухала зүйлэй нэгэн мүн. Эдээн тухай Ленинэй бэшэһэн, конференциин баталан абаһан резолюци дотор ликвидаторнуудай бүлэгөөрхид «партиин газаа тээ байһанаа» бэеэ өөһэдөө харуулба гэжэ хэлэгдэнэ.

Эдээнһээ гадна, ликвидаторнуудые нюусаар үмөөрэн хамгаалагшадай олонхинь хилын саана байһан юм. Хүдэлмэришэн ангиһаа таһаржа холодоһон тон үсөөн хүнүүд эдэ бүлэгтэ ородог һэн. Тиимэшье һаань Пражска конференци эдэ бүлэг тухайшье тусхай резолюци баталан абаа бэлэй.

Иигэжэ бүхы түхэл маягай оппортунистнууд партиһаа гаргагдаһан юм. Иигэжэ партиин бэеэ сэбэрлэһэн ушар хадаа саашанхи хүгжэлтэдэнь, нэгэдэлыень улам батадхаха хэрэгтэнь, Россида демократическа ба социалистическэ революцинуудай илан мандаха хэрэгтэ ехэ удха шанартай байһан гээшэ.

Уласхоорондын асуудалнуудаар хэдэ хэдэн резолюци Пражска партийна конференци баталан абаа һэн. 1911 ондо болоһон Хитадай революциие амаршалаа, персидскэ арадай сүлөөрэлгын тэмсэлдэ һаналаа нэгэдүүлжэ байһанаа мэдүүлээ, ородой хаанта засагта, мүн контрреволюционно буржуазида эсэргүү тэмсэлдээ Финляндиин ба Россиин хүдэлмэришэдэй зорилгын нэгэн адли байһые харуулаа. Рейхстагта болоһон һунгалтада ехэ амжалта түйлаһантайнь дашарамдуулан Германиин социал-демократида конференци амаршалга эльгээгээ. Большевигүүдэй партиин, Россиин пролетариадай ендэр дээрэ ходоодоо үргэжэ ябадаг пролетарска интернационализмын ба арадуудай һаналаа нэгэдэлгын ёһо гуримууд конференциин эдэ документнүүд соо эли тодоор харуулагдаба.

Партиин Центральна Комитедые конференци һунгаба. (1910 оной) ЦК-тэй январиин Пленумэй һүүлээр меньшевигүүдэй зорюута һаатуулһанай гэмээр суглархаяа болёод, үнэндөө РСДРП-гэй V съезд дээрэ һунгагдаһан ЦК-гэй үгы болоод байһан иимэ бэрхэтэй үедэ энэ шиидхэбэри онсо ехэ удха шанартай байһан юм. Хаанай хархис засагтай, мүн ревизионизм ба оппортунизм гэхэ мэтэнүүдтэй уни удаан тэмсэжэ, дуршэл ехэтэй болоһон элитэ ехэ большевигүүд Пражска конференциин һунгаһан партиин ЦК-да ороһон байгаа. Большевигүүдэй партиин вождь В. И. Ленин энэ ЦК-е толгойлон ударидаһан юм.

Партиин дайсадтай тэмсэжэ, большевизмын түйлаһан амжалтые улам бэхижүүлһэн ушар хадаа ехэшье, баярламааршье үйлэ хэрэг байгаа. «Бузар муухай ликвидаторнуудай хашхаралдаһаар байтар партияа, тэрэнэй Центральна Комитедые дахяад һэргээжэ шадагдаба» гэжэ Ленин Горькидо бэшээ һэн. Энэ ушарта маанадтай хамта Таамнайшье баярлаха аабзат гэжэ найданаб. (Зохёол, том 35, 1-дэхи хуудаһан).

Партиин бүгэдэородой орган болохо хүдэлмэришэнэй үдэр бүриин «Правда» газетэ бии болгохо тухай шиидхэбэри Пражска конференци баталан абаһан байна. Хүдэлмэришэн ангиие эмхидхэхэ, Россида хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн хүгжөөн дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ энэ газетэ айхабтар ехэ үүргэ дүүргэһэн юм. «Правда» газетые байгуулгада Пражска конференциин удха шанар тэмдэглэхэ зуураа, В. И. Ленин Горькидо иигэжэ бэшээ һэн: «Уймарнуудай хусалдаһаар байтэр үнгэрэгдэһэн мүнөөхи (январскэ) конференциин лэ ашаар үдэр бүри гарадаг «Правдые» байгуулжа шадабалди» (Зохёол, том 35, 26-дахи хуудаһан).

Ленинэй зохёоһон шэнэ түхэлэй партиин үзэл бодолой, программын, тактикын ба эмхидхэлэй гурим ёһонуудай иигэжэ илан мандаһые Пражска конференци харуулаа.

В. И. Ленин Пражска конференциин шиидхэбэринүүдые сэгнэн, 1914 ондо иигэжэ бэшээ һэн:

1908—1911 онуудай үедэхи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй харгы замда түйлай олон дайсад, гадаадын ба дотоодын айхабтар ехэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоо. Дэлхэйн нэгэшье орондо мүнөө хүрэтэр иимэрхүү кризисүүдһээ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн гаража шадаагүй юм.

Энээнииеородой, зүбөөр хэлэбэл, Россиин хүдэлмэришэн бэелүүлжэ шадаа. Аргагүй бэрхэшээлтэй кризисһээ нэрэ хүндэтэйгөөр гаража шадаа юм. Зүб юумэндэ ходо үнэн сэхэ, эмхидхэлэй дуршалые үе залган абаха ёһые бэелүүлдэг шэгтээл байба. Тиихэтэйгээ хамта хуушан арга методуудаар хуушанай, үшөөл шиидхэгдээгүй, түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэхын түлөө өөрынгөө хүсэнүүдые бэлдэхэ шэнэ формонуудые, мүн пролетариадай шэнэ үетэниие гэгээрүүлхэ, нэтэдүүлхэ шэнэ аргануудые тэрэ оложо абаһан байна. (Зохёол, 36-дахи том, 240—241 нюур).

Энэ хадаа манай партиин түүхэтэ илалта байгаа. Бүхы шэнжэ маягай оппортунистнуудһаа хахасаад, большевигүүдэй парти ниитэ олоной революционно тэмсэлэй шэнэ хүсэтэ дэбжэлтые толгойлхо аргатай болоо.

Пражска конференци хадаа шэнэ түхэлэй партиин, большевистскэ партиин эхи табяа һэн гээд И. В. Сталинда шүтэн һүгэдэхэ үедэ буруугаар тайлбарилатдадаг байгаа гээд тэмдэглэхэ хэрэгтэй. РСДРП-гэй II съезд шэнэ түхэлэй марксистско-ленинскэ партиин эхи табиһан юм. (1903 он). «Большевизм болбол 1903 онһоо политическэ ухаан бодол, политическэ парти болонхой» гээд В. И. Ленин хэлээ һэн. (Зохёол, 31-дэхи том, 8 нюур). Пражска конференци II съездын түүхэтэ хэрэгые үргэлжэлүүлэн, оппортунизмда эсэргүү тэмсэлые эсэстэнь хүргэһэн, меньшевигүүдые партиһаа үлдэһэн байна. Большевистскэ партиин, бүхы уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй түүхэдэ Пражска конференци иимэ түйлай ехэ удха шанартай.

Ленинскэ Центральна Комитедые тойруулан нютагай партийна организацинуудые нэгэдүүлгэдэ, партийна хүдэлмэри һайжаруулгада, үргэн арад зониие революционно тэмсэлдэ элсүүлгэдэ Пражска конференциин шиидхэбэринүүд айхабтар ехэ үүргэтэй байгаа.

Революциин шэнэ дэбжэлтын эрхэ байдалда партиин баримталха стратеги, тактика, Пражска конференцитэй дашарамдуулан бии болоһон, В. И. Ленинэй зохёолнуудта ёһотойл һайнаар тодорхойлогдоһон, большевизмын эмхидхэлэй ёһо гуримууд хүгжөөгдэһэн байна. Парти хадаа хараа бодол нэгэтэй, ажаллахадаа, сахил журамаархье нэгэн хамта байхадаа хүсэтэй. Тиигэнгүйгөөр хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн нэгэн хамта байжа шадахагүй гээд Ленин онсолон тэмдэглээ һэн. Харин тиихэдэнь партийна ёһо гуримһаа халбарһанаа нюуха халхалхын зорилгоор ликвидаторнууд, троцкистнууд «нэгэдэл» тухай хашхаралдадаг байгаа. Ленин можо бологшодые элишэлэн гаргаа. «Нэгэдэл гээшэ агуухэ хэрэг, агуухэ лозунг! Хүдэлмэришэнэй хэрэгтэ марксистнууд дайсадтайгаа, марксизмые гажаагшадтай нэгэдэхэ бэшэ, харин марксистнууд өөһэдөө нэгэдэхэ ёһотой» гэжэ Ленин һургадаг (зохёол, 20-дохи том, 211 нюур).

В. И. Ленин реформизмда, ревизионизмда эсэргүү эбэсэшэгүй тэмсэл ябуулаа, тиигэжэ бодото байдалһаа, революционно тэмсэлһээ таһаранги, тогтошоһон заабаринуудай суглуулбари марксизмые болгохо гэһэн бага хаһашье һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүгээр абьяастайгаар Ленин тэмсэдэг һэн. Марксизм болбол хэтэ мүнхэдөө бодотоор хүгжэжэ байдаг һургаал гээд Пражска конференциин документнүүд соо, Ленинэй бэшэшье зохёолнууд соо тодорхойлогдонхой. Зүгөөр марксизм хадаа хуушарһаһан һургаалнуудые һайшаан мэдэрдэггүй. Политическэ хараа шугамые зохёон табихадаа гэдэргээ, хуушанай революцинуудые хаража болохогүй. Теориин асуудалнуудта үнгэрһэн үдэр тээшэ хаража болохогүй. Гэхэ зуура марксизмын гол һургаалнуудые, согсололнуудые сэхэ шууд хүтэлбэри болгохо ушартай.

Эдэ һургаал, согсололнууд революцинуудай бүхы түүхэтэ дүй дуршалһаа шүүжэ гаргагдаа юм.

Нэрэтэй хүндэтэй, бэлиг шадабаритай вождьнуудай партида ехэ удха шанартай байһаниие В. И. Ленин тэмдэглэдэг һэн. Тиихэ зуураа өөһэдынгөө хүтэлбэрилэгшэдые бурхан шэнги болгохо, тэдээндэ һүгэдэхэ ёһогүй гээд В. И. Ленин уридшалан һануулһан юм. Партиин хүтэлбэрилэгшэ байһан Риссолати толгойлоһотой бүлэг оппортунистнуудые өөһэдынгөө зэргэнүүдһээ гаргаха тухай Италиин социалистическа партиин XIII съездын шиидхэбэри тушаа В. И. Ленин һайшаалтайгаар хэлэһэн. В. И. Ленин «Италиин социалистнуудай съезд» гэжэ статья зорюута бэшээ һэн.

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэ Пражска конференци шухала һуури эзэлнэ. Элдэб шэнжэ маягай ревизионизмтай, оппортунизмтай сэхэ шууд тэмсэлэй жэшээ тус конференци харуулһан байна. Өөрынгөө нягтаран нэгэдэлгээр, үзэл сурталай, эмхидхэлэйнгээ нэгэдэлээр хүсэтэй парти марксизм-ленинизмын бата бэхи үндэһэ һуури дээрэ яажа байгуулхаб гэһэн гайхамшагта жэшээе II интернационалай партинуудай революционно үзэлтэй хүнүүдтэ Пражска конференци харуулжа үгөө. «Оппортунизмтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэхэ жэшээ Пражска конференциин шиидхэбэринүүд харуулһан байна. Эдэ шиидхэбэринүүд олон оронуудта марксистска, хүдэлмэришэдэй партинуудые — ажалшан олониитын уг зорилгонуудые ёһотойгоор, сэхэ шууд хамгаалагшадай партинуудые бии болгохо, бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалаа» гэжэ Н. С. Хрущев тэмдэглээ һэн.

Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай жэлнүүдтэ II интернационалай социал-демократическа партинууд буржуазин талада сэхэ ороһон, социалистическэ революциһаа капиталис байгуулалтые хамгаалан абаха гэжэ ороһон юм.

Имагтал нэгэ парти марксизмда үнэн сэхэ байха жэшээ харуулаад, хүдэлмэришэн ангиие толгойлжо, тэрэниие илалтада хүргөө. Энэ хадаа агуухэ Ленинэй анхан бии болгоһон большевигүүдэй парти, марксистска һургаалай гол ёһонуудта үнэн сэхэ, эмхидхэлэй талаар нэгэдэнги, ревизионизмын шэнжэ маягуудтай эбсэдэггүй, уласхоорондын пролетарска эб нэгэдэлэй хэрэгтэ үнэн сэхэ байдаг шэнэ түхэлэй парти байгаа бшуу.

Марксистско-ленинскэ партиин толгойлдог хүдэлмэришэн анги ажалша олониитые хүтэлбэрилхэ ёһотой. Энэ болбол социалистическэ революциин илан мандаха, пролетариадай диктатурын тогтоогдохо зайлашагүй эрхэ нүхэсэл болоно гээд түүхын дүй дуршал тодорхойлоо. Хүдэлмэришэн ангиин засагаа гартаа абаха, социализм, коммунизм байгуулха эгээ шухала, шиидхэхы жама ёһонуудай нэгэниинь энэ болоно.

Засагай түлөө хүдэлмэришэн ангиин хэдэг тэмсэлдэ партиин хүтэлбэрилхэ үүргые мүнөөнэй ревизионистнууд буруушаадаг. Энэнь хадаа социалистическэ революциин илан мандаха гол шухала эрхэ байдалһаа, марксизм-ленинизмын үндэһэн шухала гол ёһонуудһаа арсаһан, хүдэлмэришэн ангиин үндэһэн шухала уг зорилгонуудта урбаһан ушартай.

Мүнөөнэй ревизионистнууд ликвидаторнуудай хараа шугамда сэхэ шэлжэн орожо байна. Хүдэлмэришэн ангиин илаха, социализм, коммунизмын илан мандаха тэмсэлдэхи марксистско-ленинскэ партиин тон шухала, шиидхэхы үүргые, удха шанарые эдэнэр сэхэ буруушаана. Партиие арсалдаа, булялдаа хэхэ клуб шэнги болгохо тэдэнэр хүсэлэлтэй. Тиимэһээ фракци, бүлэглэлнүүдые дураараа бии болгохо тухай тэдэ шашалдадаг.

Хуушан үзэл баримталагшад, сектантнууд марксизм-ленинизмые хүгжөөхы ёһоор хэрэглэхэ партиин шадабариие буруутуулна, партиие олониитэһээ таһална. Тиигэжэ нүтөө талаһаа ликвидаторнуудай баримталдаг хараа шугамда шэлжэн ороно.

Ревизионизм догматизм хоёр хододоол бэе бэедээ туһалалсадаг, иигэжэ эдэнэр хоюулаа партида, бүхы уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ ехэ хохидол ушаруулжа болохо. Марксистско-ленинскэ партинуудай хоёр фронтдо тэмсэлгэ — баруунай оппортунизмые түлөөлдэг ревизионизмда, хуушан үзэл баримталдаг сектантствода эсэргүүгээр тэмсэлгэ бодото байдалай табиһан эрилтэ, Пражска конференциин шухала һургаал болоно. Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Москвагай зүблөөнэй (1960 он) мэдүүлгэ соо, КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэри дотор энэ зорилго тодоор харуулагдаа.

**

Пражска конференциин үнгэргэгдэһэнһөө хойшонхи 50 жэлэй турша коммунизм тээшэ зорихо замдаа партимнай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ гурбан шатын хоёрыень баатарлигаар дабажа гараа. Тиигэжэ мүлжэгшэдэй эзэрхэлгэ усадхагдаа, пролетариадай диктатура тогтоогдоо, социализм байгуулагдаа. Мүнөө коммунистическэ общество байгуулха бодото зорилго табигдаба. Иимэ үедэ КПСС-эй XXII съездэ шэнэ Программые баталан абаһан ушар шэнэ шатые нээжэ үгэнэ.

Коммунистическэ парти совет арадые коммунизмын илан мандаха үе тээшэ найдамтайгаар хүтэлбэрилнэ.

И. ПЕТРОВ,
түүхын эрдэмэй кандидат.

БУРЯТ ҮНЭН
4-дэхи нюур

Хилын саанаһаа

МОЖ-эй гүйсэдкомой сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ

ГАВАНА, январиин 16. (ТАСС). Журналистнуудай уласхоорондын организациин (МОЖ) гүйсэдкомой сесси үсэгэлдэр эндэ дүүрээ. Журналистнуудай уласхоорондын хүдэлөөнэй шухалын шухала асуудалнуудые сессидэ хабаадагшад гурбан үдэрэй турша соо зүбшэн хэлсэһэн байна. МОЖ-эй генеральна секретарь Иржи Мейснерэй (МОЖ-эй ажал-ябуулга тухай), Чилиин профессор Хуан Оноратын «үнэн зүб информаци үгэдэг байха тухай» элидхэлнүүдээр үгэ хэлэһэн элдэб ороной журналистнуудай организацинуудай түлөөлэгшэд бүхы дэлхэйн хэблэлэй болон радиогой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда МОЖ-эй нүлөөнэй ургажа байһые нэгэн һаналтайгаар тэмдэглээ.

Тиихэтэй хамта «хүйтэн дай» һүжэрөөхэ, уласхоорондын оршон байдалые бүри шахардуу шанга болгохо зорилгоор худал хуурмаг мэдээсэлнүүдые толилдог хэблэлэй хархис органуудые тэдэнэр элишэлһэн байна.

Сессиин делегадууд Кубада эсэргүү хардалга гүрдэлгэ хэдэг империалистическэ хэблэлэй идхалгануудые шюо шюбто хараха зууураа, зарим оронуудта үнэн сэхэ, түрүү журналистнуудые хашадаг, хэһээдэг байһан ушарые эрид шууд буруушаагаа.

Советскэ делегациие толгойлогшо, «Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков сессидэ хабаадагшадай зүгһөө халуунаар угтагдан үгэ хэлэхэдээ, СССР-эй Журналистнуудай союзай ажал-ябуулга тухай хөөрөө, журналистнуудай демократическа организацинуудай хоорондохи холбоо барисаа бэхижүүлхэ зорилготой тодорхой дурадхалнуудые оруулаа.

МОЖ-эй ажал-ябуулга тухай, үнэн зүб информаци үгэхэ тухай, Кубын революциие дэмжэхэ тухай резолюцинууд январиин 15-най үдэшын сессиин түгэсхэлэй заседани дээрэ баталан абтаа.

Мүнөө үеын бүхы шухала ушарнууд тухай хэблэлдэ үнэн зүбөөр бэшэхэ, радио болон телевиденеэр дамжуулха гээшэ өөһэдынгөө оронуудай арадуудай, бүхы дэлхэйн олониитын үмэнэхи нангин уялгамнай гэжэ демократическа журналистнууд тоолоно гээд хоёрдохи резолюци соонь хэлэгдэнэ. Худал хуурмаг, буруу мэдээсэлнүүдые дамжуулха гээшэ үнэн сэхэ журналистикатай тааралдахагүй байна. Арадуудта үнэн юумые дуулгаха, арадуудай эрхэ сүлөөе, хэблэлэй сүлөөе хамгаалха, эб найрамдалай, демократиин, социальна дэбжэлтын, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхэ гээшэ манай уг зорилго болоно.

Журналистнуудай уласхоорондын шангуудые Урда Корейн журналист Чо Ен Су гэгшэдэ (наһа бараһан), Германиин Демократическа Республикын Журналистнуудай союзай түрүүлэгшэ Георг Краусста, Сант-Ягын (Чили) университедэй журналистикын факультедэй профессор Хуан Оноратода үгэхэ гэжэ МОЖ-эй гүйсэдком нэгэн дуугаар шиидхээ.

МОЖ-эй табадахи конгрессые энэ оной сентябрьда Будапештдэ зарлаха гэжэ МОЖ-эй гүйсэдком тогтооһон байна.

МОЖ-эй гүйсэдкомой сессиин үедэ делегадууд бултадаа нэгэн һаналтай байгаа. Энэ сесси хадаа уласхоорондын демократическа журналистска фронтын зэргын улам бэхижэжэ байһые эли тодоор гэршэлэн харуулаа.

Индиин урда зүгтэ, Мадраста дүтэхэнэ Индидэ эгээ ехэ электростанци Советскэ Союзай туһаламжаар баригдажа байна.

Мүнөө үедэ тэндэхи барилгада халуун хаһа болонхой. 50 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын агрегадые январиин 26-да — Индиин Республикын бии болоһон ойн үдэр ашаглалгада тушааха хүсэлтэй. Зураг дээрэ: электростанциин барилгын юрэнхы үзэгдэл.

ТАСС-эй фотохронико.

США-гэй президент пресс-конференци хэбэ

ВАШИНГТОН, январиин 16. (ТАСС). Һара хахад забһарлалгын болоһоной һүүлээр, США-гэй президент Дж. Кеннеди үсэгэлдэр үдэшэ энэ ээлжээтэ пресс-конференци хээ. США-гэй дотоодын байдалай болон экономическа политикын асуудалнуудта гол анхарал хандуулагдаһан байна.

Холбоото Штадуудта научна болон техническэ кадрнуудай дутадаг байһан тухай пресс-конференциин эхиндэ президент мэдүүлгэ хэһэн байна. США-да научна болон техническэ кадрнуудай дуталга ороной үмэнэхи эгээн лэ хэсүү асуудал болоод байһан дээрэһээ һанаа ехээр зобооно гэжэ Кеннеди онсолон тэмдэглээ. 1951 ондо США-гэй университедүүдэй физическэ факультедүүдые 19.600 студент дүүргэһэн байгаа. Тиихэдэ һүүлшын арбан жэлэй турша соо ороной хүн зоной тоогой горьтойгоор ургаһан, энэ талаар мэргэжэлтэй хүнүүдэй олоор хэрэгтэй болоһон байбашье 1960 ондо дурсагдаһан факультедүүдые 17.100 хүн дүүргэжэ гараа. 1951 ондо биологическа наукые 22.500 хүн шудалдаг байгаа һаа, 1960 ондо оройдоол 16.700 хүн нимэ эрдэмдэ һурадаг байба. 1957 онһоо эхилэн техническэ наукануудай талаар дээдэ һургуулинуудта орогшодой тоо таһалгаряагүй хорожо, 269 мянган хүнһөө 240 мянган хүн хүрэтэр үсөөрһэн юм.

Федеральна засагаархидай туһаламжаар баригдаһан гэр байшангуудта үндэһэн яһанай илгаа гаргахые хориһон захиралта, һунгагдаад байгаа һаа гаргахаб гэжэ һунгуулиин урда тээхи кампаниин үедэ найдуулһан тухайнь корреспондентнүүдэй нэгэн пресс-конференциин үедэ США гэй президентдэ һануулаа. Иимэ захиралта мүнөө дээрээ гаргахагүй гэжэ президент шиидхээ гэһэн һаяын мэдээсэлнүүд тухай корреспондент мүн лэ һануулаа.

Корреспондентдэ харюусахадаа, Кеннеди иигэжэ баталан хэлээ. Гражданинуудай эрхын талаар Холбоото Штадууд һүүлшын 12 һарын турша соо һүүлэй найман жэлэйхиһээ ехэ дэбжэлтэ түйлаа. Тиимэ болохолоороо, бидэнэр урагшаа дабшажа ябанабди гэжэ тэрэ хэлээ. Гэбэшье «горьтой амжалтын түйлагдаһан тухай Кеннеди юундэ дурдааб гэхэдэ, үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые хориһон захиралта һаядаа гаргахаяа байнагүйб гэжэ мэдүүлхын тулада дурдаһан байна бшуу.

Алжиртахи байдал бүри шахардуу шанга болоно

ПАРИЖ, январиин 16. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэр Алжирта тэһэлэлгэ хэгдэжэ, буу зэбсэг хэрэглэгдэжэ, 30 хороолгын болоходо, 17 хүн алуулаа, 40 хүн шархатаа. Тиигэжэ Алжиртахи байдал үдэр ерэхэ тудам шахардуу шанга боложо байнхай. Алжирай хэрэгүүдые эрхилдэг портфельгүй министр Луи Жокс үсэгэлдэр үдэшэ тиишэ гэнтэ ниидэжэ ошоо. Фашистска «нюуса зэбсэгтэ организациин» (ОАС) зүгһөө алалга хюдалга хэлгын шангадаһан, мүн Алжирай партизануудай харюугай хэмжээ шангадхаһан дээрэһээ Жокс тиишэ ниидэжэ ошоо ёһотой гэжэ Парижай мүнөөдэрэй газетэнүүд бэшэнэ.

ОАС-эй алууршад үсэгэлдэр Оранда Оран департаментын хэлхеэ холбооной управлениин директор Виктор Демар гэгшые гэгээн сагаан үдэр байхада алажархёо! ОАС-эйхид тэрэниие алахабди гэжэ нэгэтэ бэшэ заналта хэдэг байһан юм.

Гурбан гүрэнэй зүблөөн хүдэлмэреэ һэргээхэнь

ЖЕНЕВА, январиин 16. (ТАСС). Ядерна зэбсэг туршалгые болиулха тухай гурбан гүрэнэй зүблөөндэ хабаададаг С. К. Царапкин түрүүтэй советскэ делегаци үсэгэлдэр эндэ ерээ.

США-гэй, Великобританиин делегацинуудай дурадхалаар гурбан гүрэнэй зүблөөн үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 21-һээ 1962 оной январиин 16 хүрэтэр забһарлаба гэжэ соносхогдоһон юм.

Зүблөөнэй 350-дахи ээлжээтэ заседани мүнөөдэр Москвагай сагаар 17 часта Нацануудай ордон соо болохо.

Профсоюзна ажал-ябуулагша-коммунистын амжалта

ЛОНДОН, январиин 16. (ТАСС). Коммунист Ронксли паровозой машинистнуудай болон кочегарнуудай нэгэдэмэл профсоюзай гүйсэдкомой гэшүүнээр гурбан жэлэй болзороор үсэгэлдэр һунгагдаа. Тэрэнэй түлөө диилэнхи олонхи дуун үгтэһэн байна. Ронксли 37 наһата, паровозой машинистын мэргэжэлтэй хүн юм. Тэрэ халаа 9 хүнһөө бүридэдэг гүйсэдкомой гэшүүдэй эгээн лэ залуунь болоно. Тэрэ урда тээнь 16 жэлэй турша соо профсоюзай отделенинүүдэй нэгэндэ хүдэлһэн байгаа.

Польша Танганьика хоёрой дипломатическа харилсаан

ВАРШАВА, январиин 15. (ТАСС). Польшын Арадай Республика Танганьика хоёр оронойнтоо хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо хүгжөөхэ эрмэлзэлгые хүтэлбэри болгон, дипломатическа харилсаа тогтоохо гэжэ шиидхээ.

Томо водох…

СОФИ, янв… (ТАСС). Баруун… пат мүрэнэй гол… хранилищи бари… хэгдэжэ байнха… хранилищи бари… мүнөө жэлдэ үргэ… юм. Энэ хадаа… томо водохран… нэгэн болохо ба… мүрэнэй уһан урда… шоо эрьен урдаж… үрэжэлтэ тала да… байна.

«Доспат» гэжэ… хранилищиин бай… Родопто хамта дэ… ган киловатт хүс… станцинууд бариг… юм. Мүрэнэй уһа… нугын 50 мянган… жэл ехэтэй газа… тулада мүн лэ хэ…

Лаос т… зүблө…

ЖЕНЕВА, янв… (ТАСС). Лаосой… римшуулха тала… дахяад сугларба… урдуур соносхог… лалгын үедэ т… гуудаа бусаһан… дые толгойлогшон… шууд Женевэдэ… Лаосой гурбан г… скэ хүсэнүүдэй… Женевэдэ ерэжэ… рал Фуми Носова… лэн, хаан хүбүүн… гэлдэр углөөгүүр… на. Тэрэ хадаа х… мэхэ гохо гаргажа… асуудалые — наци… гэдэлэй правител… невэдэхи зүблөөн… правительствые т… гэдэмэл делегаци… тухай асуудал зү… хэ дурагүй байһа… үнэндөө мэдүүлһэ…

Бум Умай бари… һаа болол Жене… хоорондын зүблөө… дагшадые тон бэ… далда оруулна. У… даа Лаосой асууд… рондын шатаар х… хуу шиидхэгдэһ… бшуу. Мүнөө орон… асуудал, хамагай… гол асуудалнууд… бан гол политичес… дэй түлөөлэгшэд… тельствые байгуул… рондын зүблөөнд… шадай зохёоһон д… тэ — Лаосой бэеэ… ха тухай деклар… даанхай, бэеэ аб… эрхэтэ нэгэдэмэл… гуримые тодорхой… колдо нэгэдэмэл… правительствын зү… бихэ нэгэл делега… ха тухай асууд… хэ зэргэтэй боло…

Лаосой хуулита… ствые толгойлогш… бүүн Суванна Фу… һүни орой болоһо… рижһаа Женевэдэ…

Хэблэлэй түлөөл… дуулгэ хэхэдээ хаа… ванна Фума ниг… Женевэдэ ерээд ба… Умай һүүлшын мэ… һэн байбашье, Лао… амжалтатайгаар эс… хэгдэхэ бэзэ гэжэ…

Хаан хүбүүн Су… нөө үдэшэ Женевэ…

Швециин шат… турни…

СТОКГОЛЬМ, я… (ТАСС). Стокгольм… шадай союзай тур… Тэрээндэ дэлхэй… Михаил Ботвинни… стер Сало Флор… баадалсана. Түрү… советскэ гросс… 18-дахи ябадалд… гэжэ хэлсээ.

Турнир январи… тэр үргэлжэлхэ ю…

Амжалтатай

Монголой Арадай Республикын ниислэл — Улан-Батор хотын стадион дээрэ ехэ мүрысөөн мэнэ һаяхан эхилбэ. Эндэ монголой болон манай республикын конькишад уулзаба. Команда хоорондын мүрысөөндэ манайхид илаа.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа нэгэдэхи һуури СССР-эй спортын мастер Тамара Шевчук, хоёрдохи һуури Монголой Арадай Республикын чемпион Лхамажап, гурбадахи һуури Тамара Еременко (Бурядай АССР) эзэлбэд.

Вячислав Щеглатов Валерий Мунгалов (Бурядай АССР) хоёр эрэшүүлэй дундаһаа шалгараа. Гурбадахи һуури МНР-эй спортсмен Дашаням эзэлээ.

Халуун хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн энэ мүрысөөндэ Монголой Арадай Республикын конькишад национальна 6 рекорд тогтоогоо.

А. Михайлов.

Редакторай о…
С. Б. БАЛЬЖИ…

Манай адрес, телефо…

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул Ленина, … ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. ре… 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов: партийно… пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советс… тельства — 47-59, промышленности и транспорта, … —35-14, культуры — 24-05, писем и рабселькоров … отдел переводов и корректорская — 35-95, бухг… 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культуры … АССР.

Н00575. Зак. № …